

## บทที่ 6 กอนักเชลโล

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ตัวละครแมวในเรื่อง “กอนักเชลโล”<sup>1</sup> (*Serohiki no gooshu* : 「セロ弾きのゴーシュ」) โดยใช้ต้นฉบับภาษาญี่ปุ่นของสำนักพิมพ์อิวะซะกิ (Iwasaki : 岩崎) ปี ค.ศ. 1979 หน้า 19 - 48 และฉบับแปลภาษาไทยจากหนังสือ *เรื่องสั้นญี่ปุ่น 6 : รวบรวมวรรณกรรมเยาวชนของ มิยะซะวะ เค็นจิ* จัดพิมพ์โดยสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2543

เรื่อง “กอนักเชลโล” (*Serohiki no gooshu* : 「セロ弾きのゴーシュ」)

วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “กอนักเชลโล” เป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของมิยะซะวะ เค็นจิก่อนที่เขาจะเสียชีวิตด้วยวัยเพียง 37 ปี มิยะซะวะ เค็นจิเขียนเรื่องนี้ขึ้นเมื่อประมาณปี 1931-1933<sup>2</sup> และมีการเขียนแก้ไขต้นฉบับหลายครั้ง นักวิชาการหลายคนมักกล่าวถึงเรื่องนี้ว่ามิยะซะวะ เค็นจิได้นำเอาชีวิตของตนเองมาผูกเข้าไว้กับตัวละครเอก และเป็นเรื่องที่แสดงถึงความเหงาในช่วงบั้นปลายของชีวิตของเขา อีกทั้งช่วงนั้นมิยะซะวะ เค็นจิได้ไปเรียนการสีเชลโล ทำให้เขามีความรู้เรื่องดนตรีและการสีเชลโล

โฮริโอะ เซะอิชิ (Horio Seishi : 堀尾青史) กล่าวว่า กอนักเชลโล เป็นหนึ่งในผลงานชิ้นเอกของมิยะซะวะ เค็นจิ เขาได้ผสมผสานความเป็นแฟนตาซี<sup>3</sup> กับสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในความเป็นจริง ได้อย่างเข้ากันสมกับเป็นวรรณกรรมอย่างแท้จริง ทำให้เกิดความสนใจว่าเรื่องราวจะดำเนินต่อไปอย่างไร มีการพรรณนาให้เห็นภาพและการแสดงออกอย่างยอดเยี่ยม ทำให้เข้าใจเป้าหมายและจุดประสงค์ของผลงานเป็นอย่างดี และไม่มีการใช้คำที่ยุ่งยากหรือทฤษฎีลึวนๆ<sup>4</sup>

<sup>1</sup> เป็นชื่อเรื่องตามฉบับแปลภาษาไทยโดยปิยะจิต ทาแดง ในหนังสือ “เรื่องสั้นญี่ปุ่น 6: รวบรวมวรรณกรรมเยาวชนของมิยะซะวะ เค็นจิ” สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2543

<sup>2</sup> 渡辺芳紀、『宮沢賢治大辞典』、(東京：勉誠出版 2007年8月10日初版発行)、p.100.

<sup>3</sup> แฟนตาซี (Fantasy) เป็นประเภทของการใช้เวทมนตร์และสิ่งเหนือธรรมชาติต่างๆ เป็นส่วนประกอบของโครงเรื่องหรือแก่นเรื่อง โดยทั่วไปแล้วแฟนตาซีมีลักษณะเด่นที่แตกต่างไปจากนวนิยายวิทยาศาสตร์และนวนิยายสองขวัญ โดยหลีกเลี่ยงแก่นเรื่องที่เป็นความเป็นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเรื่องราวที่น่าขนลุก สองของขวัญ

วรรณกรรมแฟนตาซี (Fantasy literature) คือ เรื่องราวที่ประกอบด้วยเวทมนตร์คาถา เวทมนตร์ของสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ และการมีชีวิตอยู่ของสัตว์ประหลาดที่น่ากลัวหรือน่าเกรงขามที่สามารถพูดได้

<sup>4</sup> 堀尾青史、解説＝広く深い賢治作品世界『セロひきのゴーシュ』、(東京：フォア文庫株式会社岩崎書店 1996年2月 第25刷発行)、p.199.

ทะกะซะวะ คะทซุโอะ (Takezawa Katsuo : 竹澤克夫) กล่าวว่า จุดหลักของวรรณกรรมเรื่องนี้คือการสนทนาโต้ตอบกันอย่างชาญฉลาดระหว่างกอกซ์กับบรรดาสัตว์ ได้แก่ แมวสามสี นก กู๊กู ลูกทะนุกิ<sup>5</sup> แม่ลูกหนูมา<sup>6</sup>

วรรณกรรมเรื่องนี้มีทั้งตัวละครที่เป็นมนุษย์และตัวละครที่เป็นสัตว์ และสามารถสื่อสารกันได้ราวกับเป็นเรื่องธรรมดาที่สัตว์กับมนุษย์สามารถพูดคุยกันได้ในชีวิตประจำวัน โดยไม่จำเป็นต้องเข้าไปในโลกลับของสัตว์เหมือนในเรื่อง “ลูกไอ้กกับแมวป่า” (Donguri to Yamaneko : 「どんぐりと山猫」) และ “ภัตตาคารบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten : 「注文の多い料理店」) ที่ตัวละครที่เป็นมนุษย์ต้องเข้าไปถึงในป่าลึก จึงจะได้เจอกับตัวละครที่เป็นสัตว์ที่พูดได้ หรือเหมือนกับเป็นการเข้าไปในโลกอีกโลกหนึ่งแล้ว แต่สำหรับเรื่องนี้ ทั้งสัตว์และมนุษย์ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านเดียวกัน และไม่มีฉากป่าหรือโลกลับเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่มีการเดินทางออกไปนอกเมือง ไม่ต้องได้รับคำเชิญให้ออกไปหาเหมือนเรื่อง “ลูกไอ้กกับแมวป่า” (Donguri to Yamaneko : 「どんぐりと山猫」) ที่อิชิโรได้รับไปรษณียบัตรจากแมวป่าเชิญให้ไปช่วยพิจารณาตัดสินคดี ในเรื่อง “กอกซ์นักเซลโล” นี้ พวกบรรดาสัตว์ต่างๆ พวกเข้ามาหากอชถึงในบ้านเองโดยไม่ได้รับเชิญแต่อย่างใด แต่เนื่องจากพวกสัตว์ต้องการช่วยเหลือกอกซ์ให้มีความสามารถในการเล่นดนตรีให้ดีขึ้น จึงเต็มใจที่จะเดินทางมาหากอชถึงบ้านด้วยตัวเอง

เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ตัวละครแมวในเรื่อง จึงจะขอกล่าวถึงเรื่องย่อ ตัวละครที่สำคัญ และฉากในเรื่องตามลำดับ ก่อนที่จะเข้าสู่การวิเคราะห์ตัวละครแมวต่อไป

## 1. เรื่องย่อ

กอกซ์เป็นนักเซลโลอยู่กลุ่มวงดนตรีดาวพระสุรกรซึ่งฝึกซ้อมและแสดงดนตรีกันที่โรงภาพยนตร์ในเมือง กอกซ์เล่นดนตรีได้แย่มากที่สุดในกลุ่มนักดนตรีด้วยกันทำให้เขามักจะถูกผู้อำนวยการเพลงดูและว่ากล่าวตักเตือนอยู่เป็นประจำ แม้เพื่อนนักดนตรีในวงจะรู้สึกสงสารแต่ก็ไม่มีใครใส่ใจอะไรกับกอกซ์มากนัก การฝึกซ้อมเป็นไปอย่างเข้มข้นเนื่องจากอีก 10 วันก็จะถึงงานแสดงดนตรีแล้ว แต่กอกซ์ก็ยังทำให้ผู้อำนวยการเพลงงุ่มง่ามในฝีมือของเขา กอกซ์ไม่แน่ใจว่าสาเหตุที่เขาเล่นดนตรีได้ไม่ดีนั้นเป็นเพราะฝีมือของเขาเองหรือว่าเป็นเพราะเซลโลที่เก่าแล้วและยังมีรูอีกด้วย ดังนั้นเมื่อเขา

<sup>5</sup> ทะนุกิ (Tanuki : 狸) หรือหมาแรคคูน (Raccoon dog) เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมตระกูลสุนัข ลำตัวยาวประมาณ 65 เซนติเมตร เนื่องจากมีขนยาวและตั้งชันจึงทำให้ดูเหมือนตัวอ้วน อาศัยอยู่บริเวณที่ราบและในซอกหินของภูเขาเตี้ยๆ มีอยู่ทั่วไปในประเทศญี่ปุ่น เกาหลี และจีน มักปรากฏในนิทานพื้นบ้านและคติชาวบ้านเช่นเดียวกับสุนัขจิ้งจอก

ในฉบับแปลเป็นภาษาไทยใช้คำว่า “ลูกสุนัขจิ้งจอก” แต่ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะใช้คำว่า “ลูกทะนุกิ” จะเหมาะสมกว่า

<sup>6</sup> 竹澤克夫、第一部 作品をめぐる「9 セロ弾きのゴージュ」『宮澤賢治解説』、(東京：株式会社彩流社 1994年5月31日発行)、p.123.

กลับถึงบ้านเขาจึงหักโหมซ้อมสี่เชลโลอย่างหนัก เมื่อเวลาเลยเที่ยงคืนไปแล้วมีแมวสามสีมาเคาะประตูพร้อมทั้งแบกมะเขือเทศมาเป็นของฝากให้กอช และขอให้กอชเล่นเพลงพื้น ทรอเมอร์รายของชุมชนให้ฟัง การมาของแมวสามสีทำให้แปลงมะเขือเทศของกอชเสียหาย กอชโกรธที่แมวสามสีทำแปลงมะเขือเทศของตนเสียหาย และทำท่าอวดดี เขาจึงเล่นเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ให้แมวสามสีฟังทำให้มันเกิดอาการทुरนทुरาย กอชมองดูอย่างสะใจ อีกทั้งยังหลอกเอาไม้ขีดไปจุดไฟที่ลิ้นของแมว ทำให้แมวสามสีต้องหนีเตลิดไป ในคืนต่อมามีคนกุกูกูมาเยี่ยมและขอให้กอชสอนดนตรีโคเรมิฟาให้ กอชโกรธที่คนกุกูกูไม่สามารถร้องแยกเสียงให้แตกต่างกันตามโทนเสียงได้แต่ก็ยังดึงดันที่จะฝึกซ้อม ในที่สุดกอชก็ไล่ตะเพิดคนกุกูกูไปด้วยการขู่ว่าจะเอาขนมมากินเป็นอาหารเช้า ในคืนต่อมาลูกทะนุกิมาเยี่ยมกอช โดยจะมาฝึกซ้อมติกลองให้เข้ากับเชลโลของกอช กอชและลูกทะนุกิฝึกซ้อมกันด้วยความสนุก ลูกทะนุกิบอกถึงจุดที่เล่นเพี้ยนว่าสายที่ 2 ของเชลโลเป็นสาเหตุ เมื่อฟ้าเริ่มสว่างลูกทะนุกิจึงลากลับไป ในคืนวันต่อมาแม่หนูนากับลูกมาเยี่ยมกอชโดยแม่หนูขอให้กอชช่วยเล่นดนตรีเพื่อรักษาอาการป่วยของลูกหนู และยังบอกว่าพวกสรรพสัตว์ทั้งหลายที่อยู่ในละแวกนี้ต่างก็หายป่วยเนื่องจากได้ฟังดนตรีของกอช เมื่อกอชเล่นดนตรีรักษาอาการป่วยของลูกหนูแล้ว กอชยังแบ่งขนมปังของตนให้แม่หนูนาก่อนที่พวกหนูนานจะกลับไป อีก 6 วันต่อมาเมื่อถึงงานวันแสดงดนตรี การแสดงดนตรีของวงเป็นไปอย่างประสบความสำเร็จ ผู้ชมในห้องประชุมเรียกร้องให้มีการแสดงดนตรีอีก ผู้อำนวยการเพลงจึงบอกให้กอชออกไปเล่นดนตรีแบบแสดงเดี่ยว กอชไม่เต็มใจนักและคิดว่าผู้ชมอาจดูถูกตนเขาจึงเล่นเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” เขานึกถึงปฏิกิริยาของแมวสามสีเมื่อหลายคืนก่อนโดยหวังว่าจะทำให้ผู้ชมเตลิดไปเหมือนแมว แต่การแสดงดนตรีในครั้งนั้นของเขากลับทำให้ผู้ชมรวมทั้งเพื่อนนักดนตรีต่างตกตะลึงและผู้อำนวยการเพลงก็มาชมเขาว่าเล่นได้ดีมาก เมื่อกอชกลับถึงบ้านในคืนนั้นเขานึกถึงคนกุกูกูและขอโทษเรื่องที่ตนทำกับคนกุกูกูในคืนนั้น

## 2. ตัวละครสำคัญ

กอช (Gooshu : ゴーシュ)

กอชเป็นตัวละครเอกในเรื่องนี้ เป็นคำในภาษาฝรั่งเศส กอชอยู่ในวัยหนุ่มมีอาชีพเป็นนักดนตรี และไปฝึกซ้อมดนตรีที่โรงภาพยนตร์ในเมืองตั้งแต่บ่ายจนถึงเย็น วงดนตรีที่เขาเป็นสมาชิกอยู่มีชื่อว่า “วงดนตรีดาวพระศุกร์” กอชมักถูกผู้อำนวยการวงดนตรีไม่พอใจและว่ากล่าวอยู่เป็นประจำเนื่องจากเล่นดนตรีไม่เก่งเท่าเพื่อนนักดนตรีคนอื่นๆ ในวงเดียวกัน

กอชอาศัยเพียงลำพังในบ้านหลังเก่าทรุดโทรมริมแม่น้ำแถวชานเมือง กอชมีอาชีพเป็นชาวไร่ เขามีแปลงมะเขือเทศและกระหล่ำปลีอยู่บริเวณรอบบ้านของเขา เขาแบ่งเวลาอย่างเหมาะสมให้กับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว คือปลูกผักสวนครัวในตอนเช้าและซ้อมดนตรีในตอนบ่าย แต่เนื่องจากช่วงก่อนหน้าที่จะมีการแสดงดนตรี กอชต้องซ้อมดนตรีอย่างหนักเพื่อให้เกิด

ความชำนาญมากขึ้น เขาจึงเพิ่มเวลาให้กับการซ้อมดนตรีในยามศึกจนกระทั่งถึงเวลาก่อนรุ่งสางด้วย

### แมวสามสี (Mikke neko : 三毛猫)

แมวสามสีเป็นสัตว์ที่เข้ามาเยี่ยมบ้านของกอกชเป็นรายแรก นอกจากจะเข้ามาตามอำเภอใจของตนเองแล้ว ยังเก็บมะเขือเทศที่ยังเขียวอยู่จากไร่ของกอกชมาด้วย และยังทำท่าอวดดี ภายหลังจากกอกชแกล้งจนหนีกระเจิงไป

แมวสามสีในเรื่องนี้เป็นแมวตัวใหญ่มีลำตัวสีขาว และมีลายสีดำกับสีน้ำตาลอยู่บนตัวตามลักษณะของแมวสามสีทั่วไปของญี่ปุ่น แมวสามสีอาศัยอยู่ในละแวกบ้านของกอกช เนื่องจากกอกชเคยเห็นแมวตัวนี้มา 5 – 6 ครั้งแล้ว แมวสามสีมีน้ำใจที่จะนำของฝากมาให้กอกช แต่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่ามะเขือเทศที่นำมาเป็นของฝากนั้นยังไม่สุกพอที่กอกชจะกินได้

จุดประสงค์ของแมวสามสีที่มากอกชคือต้องการให้กอกชเล่นเพลงทรอมเมอรายของซุมันน์ให้ฟัง และช่วยปลอบใจกอกชที่ถูกผู้อำนวยการวงดนตรีต่อว่าเมื่อตอนกลางวัน และยังทำให้กอกชได้ปลดปล่อยอารมณ์ที่อัดอั้นอยู่ภายในใจด้วยการตะโกนว่าแมวสามสีและเล่นดนตรีที่มีความรุนแรงให้แมวสามสีฟัง นอกจากนี้แมวสามสียังถูกกอกชกลั่นแกล้งด้วยการหลอกให้เลบลิ้นออกมาแล้วเอาไม้ขีดมาจุดที่ลิ้นของมัน

### นกก๊วกกู (Kakkou : かっくご)

นกก๊วกกูมาที่บ้านของกอกชเพื่อมาเรียนเสียงร้องก๊วกกูให้เป็นเสียงโคเรมีฟาที่ถูกต้อง ภายหลังจากกอกชทำให้ได้รับบาดเจ็บทั้งกายและจิตใจ และในตอนจบของเรื่องกอกชสำนึกผิดเรื่องที่ทำกับนกก๊วกกู

### ลูกทะนุกิ (Tanuki no ko : たぬきの子)

ลูกทะนุกิบอกเหตุผลว่าจะมาตีกลองเล็กให้เข้ากับเชลโลของกอกชจึงมาที่บ้านของกอกช และพ่อของเขายังบอกว่ากอกชใจดี

### แม่หนูกับลูกหนูนา (No nezumi : 野ねずみ)

แม่หนูกับลูกหนูนาเป็นสัตว์ที่มากอกชเป็นรายสุดท้าย กอกชรู้จากพวกหนูนาเหล่านี้ว่าการเล่นเชลโลของตนสามารถรักษาโรคของพวกสัตว์ได้ แม่หนูจึงมาขอร้องให้กอกชช่วยเล่นดนตรีเพื่อรักษาลูกของตนที่กำลังไม่สบาย

### 3. ฉาก: เวลาและสถานที่

#### 3.1 เวลา

ในเรื่องไม่ได้ระบุเวลาที่ชัดเจนไว้ แต่อาจอนุมานได้ว่าเป็นสมัยเดียวกับที่ผู้แต่งเขียนเรื่องนี้ขึ้นคือประมาณช่วงปี 1931 – 1933 หรือเพียงไม่กี่ปีก่อนหน้านี้ เนื่องจากเป็นช่วงหลังจากที่มิยะสะวะ เก็นจิได้เรียนการตีเซลโลในเดือนธันวาคมปี 1926 ทำให้มีความรู้เรื่องดนตรีและการตีเซลโล กอซและกลุ่มนักดนตรีใช้เวลาในช่วงตอนบ่ายหลังเที่ยงจนไปจนกระทั่งถึงตอนเย็นประมาณ 6 โมงเย็นในการฝึกซ้อมดนตรีที่โรงภาพยนตร์ในเมือง และฉากที่บ้านของกอซเป็นเวลาตอนกลางคืน ตั้งแต่กลับจากการซ้อมดนตรีในช่วงหัวค่ำไปจนถึงตอนดึกเลยเที่ยงคืน และเวลาที่แมวสามสีและสัตว์ชนิดอื่นๆ เข้ามาเยี่ยมกอซเป็นช่วงดึกมากล่วงเลยตีหนึ่งถึงตีสองไปแล้วจนกระทั่งถึงตอนใกล้ฟ้าสาง

#### 3.2 สถานที่

##### 3.2.1 โรงภาพยนตร์ในเมือง

โรงภาพยนตร์ในเมืองนอกจากจะเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับฉายภาพยนตร์แล้วยังเป็นสถานที่ฝึกซ้อมดนตรีและแสดงดนตรีของวงดนตรีต่างๆ กอซและวงดนตรีดาวพระศุกร์ซึ่งเป็นวงดนตรีที่กอซเป็นสมาชิกอยู่ได้ใช้ฝึกซ้อมดนตรีทุกวันก่อนที่จะมีการแสดงจริง โดยใช้เวลาช่วงบ่ายจนถึงช่วงเย็นในการฝึกซ้อม โรงภาพยนตร์แห่งนี้ตั้งอยู่ในย่านชุมชนเมืองซึ่งอยู่ห่างไกลจากบ้านของกอซ

##### 3.2.2 บ้านของกอซ

บ้านของกอซเป็นกระท่อมเก่าทรุดโทรมอยู่บนฝั่งแม่น้ำแถวชานเมืองซึ่งอยู่ห่างไกลจากโรงภาพยนตร์ที่กอซไปแสดงดนตรีพอสมควร บริเวณรอบนอกบ้านปลูกแปลงมะเขือเทศ และมีต้นกะหล่ำปลี กอซอาศัยอยู่ในบ้านหลังนี้ตามลำพังเพียงคนเดียว และใช้เวลาในช่วงเช้าเลี้ยงกิ่งมะเขือเทศที่อยู่รอบบ้านและจับหนอนในกระท่อมปลี ใช้เวลาช่วงตอนกลางคืนในการฝึกซ้อมดนตรี บ้านของกอซมีแมว นกก็ูกู ลูกทะนุกิ และหนูนาสองแม่ลูกเข้ามาหาในเวลาดึกและทำให้กอซได้พัฒนาฝีมือการเล่นดนตรีในเวลาต่อมา

### 4. การวิเคราะห์ตัวละครแมว

ในเรื่อง “กอซนักเซลโล” ตัวละครแมวสามสีนับว่าเป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในเรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับตัวละครแมวในประเด็นดังต่อไปนี้

#### 4.1 พฤติกรรมของตัวละครแมว

## 4.2 ลักษณะนิสัยของตัวละครแมว

## 4.3 ลักษณะภายนอกและการแต่งกายของตัวละครแมว

## 4.1 พฤติกรรมของตัวละครแมว

แมวสามสีในเรื่อง “กอนักเซลโล” มีพฤติกรรมที่น่าสนใจ สามารถแบ่งออกได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

## 4.1.1 การมาช่วยฝึกซ้อมดนตรีให้กอน

## 4.1.2 การมีอำนาจที่แฝงด้วยความลึกลับ

## 4.1.1 การมาช่วยฝึกซ้อมดนตรีให้กอน

แมวสามสีมาหากอนโดยบอกจุดประสงค์แก่กอนว่าต้องการให้กอนเล่นดนตรีให้ฟัง หากไม่ได้ฟังแล้วจะนอนไม่หลับ ถึงแม้จะถูกกอนขู่ปฏิเสธไปในครั้งแรก แต่แมวสามสีก็ขอรบเร้าให้กอนเล่นดนตรีให้ฟังให้ได้ โดยที่กอนไม่รู้ว่าการที่แมวสามสีขอร้องให้เล่นดนตรีให้ฟังนั้นก็เพื่อให้เขาได้ฝึกซ้อมดนตรีตามคำร้องขอของผู้ฟัง ไม่ได้เป็นการฝึกเพื่อตามใจตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

するとねこは肩をまるくして目をすぼめてはいましたが、口のあたりでにやにやわらっていました。

「先生、そう怒りになっちゃ、おからだにさわります。それよりシューマンのトロメライをひいてごらんない。きいてあげますから。」

「生意気なことをいうな。ねこのくせに。」

セロひきはしゃくにさわって、このねこのやつどうしてくれようとしばらく考えました。

「いやごえんりよはありません。どうぞ。わたしはどうも先生の音楽をきかないとねむれないんです。」<sup>7</sup>

เจ้าแมวห่าวท้อไห่ล่ หรีตา ปากอิมละไมพูดว่า

“โอ้อาจารย์ ไม่เอาน่าอย่าโกรธ เคียวไม่สบาย เออ...อาจารย์ช่วยเล่นทรอเมอราซของชูนันน์หน่อยซี ห่าวจะฟังให้”

“อย่ามาพูดทะเลาะสิ่งนะ รู้ตัวบ้างชั่วเอ็งนะเป็นแมว”

กอนกริ้วกราด ในก็คิดว่าจะจัดการอย่างไรดีกับเจ้าแมวห่าว

“น่าอาจารย์อย่าริรอชักช้าอยู่เลยน่า ถ้าห่าวไม่ได้ฟังดนตรีของอาจารย์ ห่าวนอนไม่หลับนะจะบอกให้”

<sup>7</sup> 宮沢賢治、『セロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、(東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行)、p.24-25.

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าแมวสามสีแม้รู้ว่ากอลังโกรธอยู่แต่แมวสามสีก็ยังดึงดันที่จะรบกวนกอลังโกรธโดยการพูดจาดี ๆ อีกทั้งแมวสามสียังพูดว่าถ้าไม่ได้ฟังดนตรีของกอลังโกรธแมวสามสีก็จะนอนไม่หลับ การที่แมวสามสีพูดเช่นนั้นก็เพื่อต้องการให้กอลังโกรธรู้ว่า เสียงดนตรีของกอลังโกรธมีความสำคัญเพียงใดกับมัน และแฝงคำชมที่ว่าเสียงดนตรีของกอลังโกรธนั้นไพเราะจนสามารถขับกล่อมให้เคลิ้มหลับไปได้ เพื่อให้กอลังโกรธได้เกิดกำลังใจในการฝึกซ้อมดนตรีต่อไป และแมวสามสีก็ยังเสนอตัวที่จะเป็นผู้ฟังให้เนื่องจากรู้ว่าการที่กอลังโกรธฝึกซ้อมดนตรีเพียงลำพังนั้นไม่อาจทำให้กอลังโกรธได้รับรู้ถึงปฏิกิริยาต่างๆ ของผู้ชมได้ จึงไม่สามารถที่จะถ่ายทอดอารมณ์ผ่านการแสดงดนตรีออกมาได้ แมวสามสีจึงต้องการเป็นผู้ช่วยฝึกซ้อมในเรื่องดังกล่าว

การมาเยี่ยมของแมวสามสีไม่เพียงต้องการให้กอลังโกรธได้ฝึกซ้อมดนตรีเท่านั้น แต่แมวสามสียังให้กำลังใจแก่กอลังโกรธด้วยการนำมะเขือเทศมาให้เป็นเหมือนเป็นการปลอบใจหลังจากที่กอลังโกรธถูกผู้อำนวยการเพลงคิดว่ากล่าวมาตลอดวันที่ซ้อมดนตรี แมวสามสีรู้ว่ากอลังโกรธต้องการกำลังใจเป็นอย่างมาก ถึงแม้กอลังโกรธจะซ้อมดนตรีอย่างหนัก แต่หากฝึกซ้อมโดยไม่ได้แก้ไขจุดบกพร่องของตนเองก็ไม่ใช่วิธีฝึกอย่างถูกต้องและทำให้เสียแรงไปโดยใช่เหตุ ตอนที่แมวสามสีมาหากอลังโกรธเป็นจังหวะเดียวกันกับที่กอลังโกรธกำลังจะหมดแรงเนื่องจากการฝึกซ้อมที่หักโหมเกินไป และกำลังหน้ามีคอยู่พอดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

夜中もとうにすぎて、しまいほうじぶんがひいているのかもわからないようになって、顔もまっ赤になり、目もまるで血走ってとてもものすごい顔つきになり、いまにも倒れるかと思うように見えました。

そのとき誰かうしろの扉をとんとんとたたくものがありました。

「ホーシュ君か。」

ゴーシュはねぼけたように叫びました。ところがすうと扉を押してはいったきたのはいままで五、六ぺん見たことのある大きな三毛ねこでした。

ゴーシュの畑<sup>はたけ</sup>からとった半分塾したトマトをさも重そうに持ってきてゴーシュの前におろしていいました。

「ああくたびれた。なかなか運搬はひどいやな。」

「なんだと。」

ゴーシュがききました。

「これおみやげです。たべてください。」

三毛ねこがいました。<sup>8</sup>

ถ่วงเลขที่ขังคืนไปแล้ว ตอนที่เหมือนว่ากอลังโกรธเองก็ไม่แน่ใจว่าผู้ที่เสียดใจอยู่คือตัวเองหรือเปล่านั้นทำทางกอลังโกรธดูคันทรงตัวไม่อยู่ดูเหมือนจวนจะล้มอยู่รอบรอบ เลือดวิ่งขึ้นหน้าและตาจนแดงกำ  
ในทันใดนั้นก็มีใครมาเคาะประตูทางด้านหลังเสียงดังถี่ๆ สามครั้ง

<sup>8</sup> 宮沢賢治、『ゼロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、(東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行)、p.23-24.

“โซซซหรือเปล่า” กอซตะ โคนถามเสียงแหบเครือ ไม่ใช่ ฮอซหรือ แต่ที่หลักประตูเสียงดังและเดินเข้ามาคือเจ้าแมวหง่าวสามสีตัวโตซึ่งกอซเคยเห็นมาก่อนหน้านี้ประมาณ 5 - 6 ครั้ง เจ้าแมวหง่าวแบกมะเขือเทศลูกเขียวๆ แดงๆ ทำทางหนักอึ้งที่มันเก็บจากแปลงปลูกของกอซมาด้วย มันวางมะเขือเทศลงและพูดว่า

“โอ๊ย...เหนื่อยจริงๆ งานแบกหามนี้มันเหนื่อยไม่ใช่เล่นเลยเชียว”

“อะไรเนี่ย” กอซถาม

“อ้าวของฝากไงล่ะ ลองกินดูซิอะ” แมวหง่าวสามสีตอบ

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าแมวสามสีรีบมาเคาะประตูในจังหวะที่กอซกำลังสี่เซลโลอย่างหักโหมฝึกซ้อมจนจะล้มอยู่แล้ว การที่แมวสามสีมาเคาะประตูทันเวลา ก่อนที่กอซจะเป็นลมไปหรือหักโหมจนร่างกายแย่ไปกว่านี้ก็เพื่อเป็นการทำให้กอซได้มีเวลาพักจากการสี่เซลโลบ้าง เพราะตั้งแต่กลับมาถึงบ้านกอซก็ตั้งหน้าตั้งตาฝึกซ้อมเซลโล โดยไม่ได้พักเลย แมวสามสีรู้ว่าหากหักโหมเกินไปเช่นนี้จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของกอซ แมวกอซจะยังหนุ่มและแข็งแรงแต่ก็ไม่ควรที่จะฝืนร่างกายเกินไปเช่นนี้ ด้วยความปรารถนาดีและต้องการให้กอซได้พักบ้าง แมวสามสีจึงนำมะเขือเทศมาให้ และให้กอซกินมะเขือเทศทันทีที่เอามาให้ เพื่อให้กอซได้มีกำลังที่จะฝึกซ้อมต่อไป

เกี่ยวกับเรื่องการที่แมวนำมะเขือเทศมาฝากกอซนี้ ทะเกะสะวะ คะทซุโอะ (Takezawa Katsuo : 竹澤克夫) กล่าวไว้ว่า ท่าทีของแมวที่ไม่แยแสว่ากอซจะโกรธหรือไม่ที่ตนเอามะเขือเทศจากแปลงของกอซเองไปให้ว่า เริ่มด้วยการที่แมวสามสีมาเยี่ยมกอซ โดยแบกมะเขือเทศจากแปลงของเขาด้วยท่าทางอัน “หนักอึ้ง” และพูดออกมาอย่างไม่แยแสว่ากอซจะโกรธหรือไม่ว่า “โอ๊ย...เหนื่อยจริงๆ งานแบกหามนี้มันเหนื่อยไม่ใช่เล่นเลยเชียว” การที่แมวสามสีเก็บมะเขือเทศมาจากแปลงของกอซแล้วพูดอย่างใจเย็นว่า “อ้าวของฝากไงล่ะ ลองกินดูซิอะ” นั้นยังเป็นการทำให้กอซแสดงความรู้สึกโกรธออกมายิ่งขึ้นเรื่อยๆ<sup>9</sup>

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับ ทะเกะสะวะ คะทซุโอะ (Takezawa Katsuo : 竹澤克夫) ที่ว่าแมวสามสีพูดอย่างใจเย็นกับกอซแต่กลับเป็นการขั้วอารมณ์ของกอซให้ระบายความโกรธออกมา อีกทั้งการกระทำของแมวสามสีที่ไปเก็บเอามะเขือเทศจากแปลงของกอซเองมาเป็นของฝากยิ่งทำให้กอซรู้สึกโกรธเข้าไปอีก แต่ผู้วิจัยคิดว่าการที่แมวสามสีทำเช่นนั้นเป็นการจงใจที่จะทำให้กอซโกรธมากขึ้นเพื่อต้องการให้กอซระบายอารมณ์ทั้งหมดที่อัดอั้นตันใจมาทั้งวันออกมาเสียให้หมด และแมวสามสีเป็นผู้รองรับอารมณ์นั้นและต่อด้วยการช่วยให้กอซได้ฝึกคนตรี โดยแสดงอารมณ์ร่วมออกมาด้วย

<sup>9</sup> 竹澤克夫、第一部 作品をめぐる「9 セロ弾きのゴーシュ」『宮澤賢治解説』、(東京：株式会社彩流社 1994年5月31日発行)、p.124.



ทะกะซะวะ คะทซุโอะ (Takezawa Katsuo : 竹澤克夫) ยังกล่าวอีกว่า คนอื่นๆ คิดว่า กอซเลนเซลโลไม่ได้เรื่อง ทำให้ความคับแค้นเหล่านั้นสั่งสมอยู่ในใจและได้อัดอั้นเอาไว้ สำหรับ กอซแล้วแมวสามสีจึงกลายเป็นทางระบายออกได้อย่างดีที่สุด<sup>10</sup>

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับทะกะซะวะ คะทซุโอะ (Takezawa Katsuo : 竹澤克夫) ที่กล่าวว่าแมวสามสีเป็นทางระบายอารมณ์ของกอซ แมวสามสีต้องการจะให้กอซได้ซ้อมดนตรีและแก้ไขทักษะที่บกพร่อง โดยเฉพาะทักษะทางด้านอารมณ์ จึงจำเป็นต้องทำให้กอซปลดปล่อยอารมณ์ต่างๆ ที่กำลังอัดอั้นอยู่นั้นออกมา โดยเสนอตัวเองเป็นผู้ฟังเพลงของกอซ และเป็นผู้รองรับอารมณ์ของกอซไปด้วยในเวลาเดียวกัน

แมวสามสีรู้จักจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการที่จะเลือกมาหากกอซ และสามารถช่วยกอซทางอ้อมไม่ให้เป็นลมหมกแดงไปกลางคันขณะฝึกซ้อม โดยการเข้ามาขัดจังหวะได้ทันท่วงทีและยังนำของฝากมาให้กิน รวมทั้งการพูดจากับกอซดีๆ แม้กกอซจะมีอารมณ์ที่เกรี้ยวกราดและปฏิเสธที่จะกินของฝากที่แมวสามสีนำมาให้ อีกทั้งยังเสนอตัวเป็นผู้ฟังที่ดีของกอซ แมวสามสีไม่ได้ถือโทษโกรธกอซหรือได้ตอบใดๆ ที่กอซได้ปลดปล่อยอารมณ์โกรธและอารมณ์ไม่ดีที่สะสมมาตลอดทั้งวันใส่แมวสามสี เป็นการช่วยให้กอซฝึกซ้อมได้อย่างดี

#### 4.1.2 การมีอำนาจที่แฝงด้วยความลึกลับของแมว

แมวสามสีเป็นแมวที่อยู่ในละแวกบ้านของกอซแต่ไม่เคยรู้จักกับกอซเป็นการส่วนตัวมาก่อน แม้กกอซจะเคยเห็นแมวสามสีตัวนี้มาบ้างแต่ก็ไม่เคยพูดคุยกัน จนกระทั่งในคืนที่กอซกำลังฝึกซ้อมดนตรีอย่างหนักและขาดกำลังใจในการฝึกซ้อม แมวสามสีก็มาเคาะประตูบ้านของกอซ ขณะที่กอซกำลังต้องการการชี้แนะในการฝึกทักษะทางดนตรีอย่างถูกต้องและต้องการกำลังใจอยู่พอดี ราวกับแมวสามสีมีอำนาจลึกลับล่วงรู้ว่ากอซกำลังเผชิญสถานการณ์ที่เลวร้ายอยู่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

夜中もとうにすぎて、しまいほうじぶんがひいているのかもわからないようになって、顔もまっ赤になり、目もまるで血走ってとてもものすごい顔つきになり、いまにも倒れるかと思うように見えました。

そのとき誰かうしろの扉をとんとんとたたくものがありました。

「ホーシュ君か。」

ゴーシュはねぼけたように叫びました。ところがすうと扉を押してはいったきたのはいままで五、六ぺん見たことのある大きな三毛ねこでした。

ゴーシュの畑からとった半分塾したトマトをさも重そうに持ってきてゴーシュの前におろしていいました。

「ああくたびれた。なかなか運搬はひどいやな。」

<sup>10</sup> 竹澤克夫、第一部 作品をめぐって「9 セロ弾きのゴーシュ」『宮澤賢治解説』、(東京：株式会社彩流社 1994年5月31日発行)、p.127.

「なんだと。」  
 ゴーシュがききました。  
 「これおみやげです。たべてください。」  
 三毛ねこがいました。  
 ゴーシュはひるからのむしゃくしゃを一ぺんにどなりつけました。  
 「誰がきさまにトマトなど持ってこいと。第一おれがきさまらのもってきたものなど食うか。それからそのトマトだっておれの畑のやつだ。なんだ。赤くもならないやつをむして。いままでもトマトの茎をかじったりけちらしたりしたのはおまえだろう。行ってしまえ。ねこめ。」<sup>11</sup>

ล่วงหน้าเที่ยวเดินไปแล้ว ตอนนี่ดูเหมือนว่ากอของก็ไม่น่าใจว่าผู้ที่สี่เขลโลอยู่คือตัวเองหรือเปล่า ทำทางกอขุดค้นทรงตัวไม่อยู่ดูเหมือนจนจะล้มอยู่รอบรอบ เลือควิ่งขึ้นหน้าและคาจนแดงกำ  
 ในทันใดนั้นมิใครมาเคาะประตูทางด้านหลังเสียงดังถี่ๆ สามครั้ง  
 “โซซอหรือเปล่า” กอตะโกนถามเสียงแหบเครือ ไม่ใช่ ซอซอหรอก แต่ที่ผลึกประตูเสียงดังและเดินเข้ามาคือเจ้าแมวมองสามสีตัวโตซึ่งกอเคยเห็นมาก่อนหน้านี่ประมาณ 5 - 6 ครั้ง เจ้าแมวมองสามสีตัวโตก็เดินเข้ามาหากออย่างช้าๆ ทำทางหนักอึ้งที่มันเก็บจากแปลงปลูกของกอมาด้วย มันวางมะเขือเทศลงและพูดว่า  
 “อ้อ...เหนื่อยจริงๆ งานแบกหามนี่มันเหนื่อยไม่ใช่เล่นเลยเชียว”  
 “อะไรเนี่ย” กอถาม  
 “อ้าวของฝากไงล่ะ ลองกินดูซิอะ” แมวมองสามสีตอบ  
 กอขสศเสียงเป็นการระเบิดความอึดอันตันใจที่สุ่มอกมาตั้งแต่กลางวัน  
 “ใครบอกให้เอ็งเอามะเขือเทศมา...หา...หนึ่งข้างหรือจะกินมะเขือเทศของเอ็ง สอง.มะเขือเทศเนี่ยมันมาจากที่ของข้างอแก้อะไร อ้าว ดูมันยังเขียวอยู่เลย ทีนี้ข้าก็รู้แล้วไอ้ที่มากัดแล้วแถมเคาะต้นไม้ของเจ้าเสียดูกระดูนี่คงจะเป็นเอ็งละซี ไปให้พันนะ ไอ้ห่าว”

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า กอเคยเห็นแมวมองสามสีตัวโตมาก่อนหน้านี่แล้ว 5 - 6 ครั้ง แสดงว่า แมวมองสามสีเป็นแมวที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกับบ้านของกอ แมวมองและแมวมองสามสีจะเคยเห็นกันมาบ้างแล้ว แต่ไม่เคยได้ทักทายอะไรกัน ด้วยความลึกลับของแมวมองสามสีที่มีอำนาจในการล่องรู้สถานการณ์ต่างๆ ได้ แมวมองสามสีจึงไม่จำเป็นต้องทักทายกอในช่วงเวลาที่กอไม่ต้องการความช่วยเหลืออะไร ตอนที่กอเห็นแมวมองสามสีเดินอยู่หน้า แมวมองสามสีอาจจะกำลังเดินทางไปช่วยเหลือใครอยู่ก็ได้ ดังนั้นแมวมองสามสีจึงไม่มีเวลาที่จะมาทักทายกอหรือทำความรู้จักมากนัก แต่เนื่องจากแมวมองสามสีเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจแก่ผู้คนที่อยู่ในละแวกนั้น ก็นั่นที่แมวมองสามสีมาหากอจึงเป็นคราวของกอที่จะได้รับความช่วยเหลือ ในคืนนั้นแมวมองสามสีมีอำนาจวิเศษรู้ว่ากอกำลังโกรธและอารมณ์ไม่ดีมาตลอดทั้งวัน แมวมองสามสีจึงไปหากอด้วยท่าทีที่ใจเย็น แต่เรื่องของฝากที่เป็นมะเขือเทศจากแปลงของกอเองนั้นกลับทำให้กอไม่พอใจ เรื่องนี้อาจคิดได้ว่าเป็น

<sup>11</sup> 宮沢賢治、『ゼロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、(東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行)、p.23-24.

เพราะแมวสามสีไม่ถนัดเรื่องการแบกหาม การที่จะไปเก็บมะเขือเทศมาจากแปลงอื่นหรือเก็บผักผลไม้ชนิดอื่นซึ่งอยู่ไกลจากบ้านนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ลำบาก เพราะแค่มะเขือเทศจากแปลงที่อยู่รอบบ้านของกอกก็ทำให้แมวสามสีเหนื่อยมากอยู่แล้ว การที่แมวสามสีเก็บมะเขือเทศที่ยังไม่สุกคิมนั้นอาจเป็นเพราะในช่วงนั้นไม่มีมะเขือเทศที่สุกได้ที่อยู่พอดี ดังนั้นจึงเก็บเท่าที่มีไปก่อนเนื่องจากต้องการให้กอกได้กินอะไรเสียบ้างในคำคินนั้น หรืออาจเป็นเพราะแมวสามสีเพิ่งไปเก็บมาในคินนั่นเอง ด้วยความมืดทำให้แมวสามสีไม่รู้ว่ผลไม้ไหนแก่จัดแล้วหรือผลไม้ไหนยังอ่อนอยู่ อีกทั้งแมวก็เป็นสัตว์ที่ตาบอดสี ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่าแมวสามสีไม่รู้ว่มะเขือเทศผลไม้สีแดงและผลไม้เขียวก็เป็นได้ ถึงอย่างไรก็ตาม การที่แมวสามสีอดสำห้ไปเก็บมาและแบกมาให้ถึงในบ้านก็เป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจของแมวสามสีที่มีต่อกอก

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า แมวสามสีมีความลึกลับเหมือนแมวในสัตว์ตระกูลแมวต่างๆ ในงานเขียนของมิยะซะวะ เคนจิ เช่นแมวสามสีในเรื่องนี้ที่ออกมาตอนที่กอกต้องการระบายอารมณ์และทำหน้าที่เป็นผู้มาปลอบใจ แมวป่าในเรื่อง “ภักดาการบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten : 「注文の多い料理店」) ที่รู้ว่าควรเนรมิตภักดาการขึ้นมาในตอนที่สุดภาพบุรุษหนุ่มทั้งสองกำลังหิวและยังยิงสัตว์ไม่ได้เลยสักตัว จึงคิดว่าเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้ที่สุดภาพบุรุษหนุ่มทั้งสองเข้ามาติดกับดักได้โดยง่าย ถึงโตในเรื่อง “สำนักงานแมว” (Neko no jimusho : 「猫の事務所」) ที่ปรากฏตัวออกมาคลี่คลายสถานการณ์ในตอนที่สุดการณ์ในสำนักงานกำลังอยู่ในความกดดัน แมวเต่าถ่านถูกรังแกอยู่ฝ่ายเดียวและไม่มีใครสนใจที่จะให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น พวกสัตว์ตระกูลแมวเหล่านี้รู้จังหวะเหมาะสมในการปรากฏตัวออกมา อีกทั้งยังรู้ถึงสถานการณ์หรือเหตุการณ์ความเป็นมาก่อนหน้าที่ตนเองจะปรากฏตัวออกมาพบกับตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง ราวกับว่าสัตว์จำพวกแมวมีอำนาจลึกลับพิเศษในการล่วงรู้ถึงเหตุการณ์ต่างๆ ได้ และใช้ประโยชน์จากอำนาจลึกลับนั้นในการช่วยเหลือผู้อื่นหรือลงโทษผู้ที่กระทำความผิด เพื่อให้เกิดความยุติธรรมขึ้นในสังคม

#### 4.2 ลักษณะนิสัยของตัวละครแมว

แมวป่าในเรื่องมีลักษณะนิสัยที่สำคัญ ดังนี้

4.2.1 มีความอดทนอดกลั้น

4.2.2 มีเจตนาดีต่อส่วนรวม

4.2.3 มีความรู้ในเรื่องคนตรี

##### 4.2.1 มีความอดทนอดกลั้น

แมวสามสีเป็นผู้มาเยี่ยมกอกเป็นรายแรกในคินที่กอกฝึกซ้อมคนตรีในบ้านของตนเอง อย่างหนักจนเหนื่อยทั้งคินไปแล้ว และเป็นไปได้ว่าแมวสามสีเป็นแมวที่มาจากโลกลับเนื่องจาก

แมวสามสีรู้ถึงสถานการณ์ที่กำลังแย่งของกอกชในขณะที่จึงมาเขี่ยกอกชเพื่อเป็นการให้กำลังใจ เนื่องจากเป็นลักษณะพิเศษของแมวในงานเขียนของมิยะซะวะ เก็นจิซึ่งที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่า พวกสัตว์ตระกูลแมวนั้นมีความสามารถในการรับรู้ถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในเหตุการณ์ทั้งหมดก่อนหน้านั้น แต่ก็สามารถปรากฏตัวออกมาได้ในเวลาที่เหมาะสม ถึงกระนั้นเนื่องจากกอกชยังอยู่ในอารมณ์ที่ไม่ดีเพราะเพิ่งถูกผู้อำนวยการเพลงคว่ำว่ากล่าวมา จึงทำให้กอกชพาลอารมณ์เสียใส่แมวไปด้วย แม้วแมวจะอดคำท่าแบกมะเขือเทศอันหนักอึ้งมาเป็นของฝาก แต่กอกชกลับโกรธเนื่องจากรู้ว่าแมวเอามาจากแปลงมะเขือเทศของเขาและยังไม่แก้จัดดี แต่แมวก็นิ่งออกนอกกลิ่นไม่โมโหตอบโต้กอกช ดังตัวอย่างต่อไปนี้

「ああくたびれた。なかなか運搬はひどいやな。」

「なんだと。」

ゴーシュがききました。

「これおみやげです。たべてください。」

三毛ねこがいました。

ゴーシュはひるからのむしゃくしゃを一ぺんにどなりつけました。

「誰がきさまにトマトなど持ってこいと。第一おれがきさまらのもってきたものなど食うか。それからそのトマトだっておれの畑のやつだ。なんだ。赤くもならないやつをむして。いままでもトマトの茎をかじったりけちらしたりしたのはおまえだろう。行ってしまえ。ねこめ。」

するとねこは肩をまるくして目をすぼめてはいましたが、口のあたりでにやにやわらっていました。

「先生、そう怒りになっちゃ、おからだにさわります。それよりシューマンのトロメライをひいてごらんなさい。きいてあげますから。」<sup>12</sup>

“ไอ้ย...เหนื่อยจริงๆ งานแบกหามนี่มันเหนื่อยไม่ใช่เล่นเลยเชียว”

“อะไรเนี่ย” กอกชถาม

“อ้าวของฝากใจละ ลองกินดูซิอะ” แมวห่าวสามสีตอบ

กอกชแคศเสียงเป็นการระเบิดความอัดอั้นตันใจที่สุ่มออกมาตั้งแต่กลางวัน

“ใครบอกให้เอามะเขือเทศมา...หา...หนึ่งข้านะหรือจะกินมะเขือเทศของเอ็ง สอง.มะเขือเทศเนี่ยมันมาจากที่ของข้าเองแท้ๆ อาไร คูซิมันยังเขี้ยวอยู่เลย ทีนี้ข้าก็รู้ละว่าไอ้ที่มากัดแล้วแถมเตะคันมะเขือเทศของข้าเสีย กระชุกนี่คงจะเป็นเอ็งละซี ไปให้พันนะไอ้ห่าว”

เจ้าแมวห่าวห่อไหล่ หรีตา ปากอึมละไมพูดว่า

“ไร้อาจารย์ ไม่นานอย่าโกรธ เคี้ยวไม่สบาย เออ...อาจารย์ช่วยเล่นทรอมเมอราชของซุมันน์หน่อยซี ห่าวจะฟังให้”

<sup>12</sup> 宮沢賢治、『セロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、(東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行)、p.23.

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่ากอซระเบิดอารมณ์โกรธที่สะสมมาตั้งแต่เมื่อตอนกลางวัน ไล่แมว โดยไม่สนใจว่าแมวจะนำมะเขือเทศมาฝากด้วยความหวังดี แม้จะเป็นมะเขือเทศจากไร่ของเขาเอง แต่แมวก็นั่งดูท่าทีมีความอดทนแบกเข้ามาให้ถึงในบ้านของกอซแม้ตัวเองจะเหน็ดเหนื่อยและไม่ถนัดกับงานแบบนี้ เมื่อแมวบอกว่าเป็นของฝากและให้กอซกิน กลับถูกกอซปฏิเสธเพราะโกรธจัดและถูกไล่ออกมา กอซกล่าวหาว่าแมวสามสีเคียดมากัดและเตะต้นมะเขือเทศของเขากระจาย ทั่วทั้งที่ไม่มีหลักฐานใดๆ กอซคิดเอาเองว่าการที่แมวสามสีนำมะเขือเทศจากแปลงของเขามาเป็นของฝากก็เท่ากับว่าแมวสามสีเคยทำลายต้นมะเขือเทศในแปลงนั้นด้วย ถึงกระนั้นแมวสามสีก็ยังอดทนไม่ต่อล้อต่อเถียงและไม่มีการแก้ตัวอะไร อีกทั้งยังหรีดาและพร้อมทั้งเสนจะเป็นผู้ฟังคนตรีให้กอซ ผู้วิจัยเห็นว่าการที่แมวสามสีอดทนต่ออารมณ์โกรธของกอซทำให้สถานการณ์ที่เลวร้ายอยู่ค่อยๆ ดีขึ้น หากแมวสามสีขาดความอดทนอดกลั้นและโกรธที่กอซปฏิเสธความหวังดี อีกทั้งยังกล่าวหาตนก็จะทำให้อารมณ์โกรธของกอซไม่สงบลงเสียทีและอาจเกิดการทะเลาะวิวาทกัน จนไม่ได้ฝึกซ้อมคนตรีและทำให้กอซเสียเวลาอันมีค่าในการฝึกซ้อมไป

ดังนั้นความอดทนอดกลั้นของแมวสามสีในเรื่องแรกที่เจอกับกอซทำให้กอซยอมเล่นคนตรีให้แมวสามสีฟังจึงเท่ากับว่าแมวสามสีช่วยให้กอซได้ฝึกซ้อมคนตรีต่อไปได้ในคืนนั้น อีกทั้งช่วยระบายอารมณ์ไม่ดีที่ค้างคั่งอยู่เมื่อตอนกลางวันออกไปในระดับหนึ่งแล้ว

ต่อมาก็ถึงเวลาที่แมวสามสีจะได้ฟังคนตรีจากกอซ แต่เนื่องจากกอซอยู่กำลังโกรธอยู่และไม่พอใจแมวสามสี แม้จะยอมเล่นคนตรีให้ฟังแต่ก็ไม่ได้เล่นเพลงตามที่แมวสามสีได้ขอไว้ เขากลับเล่นเพลงที่คาดว่าแมวสามสีคงทนฟังไม่ได้ แม้แต่ตัวเขาเองก็ต้องอดหูในขณะที่เล่นเพลงดังกล่าว ดังนั้นแมวสามสีจึงต้องอาศัยความอดทนอดกลั้นเป็นอย่างมากในการฟังเพลงดังกล่าวแม้จะเป็นเพลงที่ทำให้แมวสามสีเกิดปฏิกิริยาต่างๆ ทางด้านร่างกาย แต่แมวสามสีก็พยายามอดทนฟัง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

「トロメライ、ロマチックシューマン作曲。」

ねこは口をふいてすましていました。

「そうか。トロメライというのはこういうのか。」

セロひきはなんと思ったか、まずはんげちを引きさいてじぶんの耳の穴へぎっしりつめました。それからまるで嵐のような勢いで「インドの虎狩り」という譜をひきはじめました。

するとねこはしばらく首をまげて聞いていましたが、いきなりパチパチパチッと目をしたかと思うと、ぱっと扉の方へ飛びのきました。そしていきなりどんと扉へからだをぶっつけましたが扉はあきませんでした。ねこはさあこれはもう一生一代の失敗をしたというふうにあわてだして、目やひたいからばちばち火花を出しました。するとこんどは口のひげからも鼻からも出ましたから、ねこはくすぐったがってしばらくくしゃみをするような顔をして、それか

らまた、さあこうしてはいられないぞというようにはせあるきだしました。ゴーシュはすっかりおもしろくなってますます勢いよくやり出しました。<sup>13</sup>

“เอาเพลงฝัน ทรอเมอราชของชุมชนน์ มั่นโรแมนติกดี” เจ้าห่าวหวักปากเซดหน้าตอบ  
“เทรอ ทรอเมอราชมั่นโรแมนติกเทรอ”

ดูไม่ออกว่ากอกซิดอะไรอยู่ และแล้วกอกซิดก็หยิบผ้าเช็ดหน้าขึ้นฉีกเป็นชิ้นๆ ใช้อุดหูไว้แน่น แล้วด้วยพลังกำลังประหนึ่งพายุ กอกซิดเริ่มตีเพลงที่ชื่อว่า “ล่าเสือในอินเดีย” แมวห่าวหวักก็หัวฟิงในทันใดนั้นมันก็กระพริบตาอย่างรวดเร็ว แล้วกระโจนไปที่ประตู ฟุ้งเข้าชนประตูดังโครม แต่ประตูไม่เปิด แมวห่าวหวักใจราวกับได้ทำอะไรพลาดพลั้งครั้งสำคัญในชีวิต หูตาหน้าผาก อีกทั้งหมวดตรงปากและจมูกมันก็เปล่งแสงเป็นประกาย แมวห่าวหวักทำท่าเหมือนคันยุกยิกในจมูก มันทำหน้าที่เหมือนจะจามอยู่แป๊บหนึ่ง แล้วก็ออกวิ่งไปรอบๆ ราวกับอยู่นิ่งๆ ต่อไปไม่ได้อีกแล้ว กอกซิดสนุกขึ้นมาและเล่นให้เร็วแรงขึ้น

จากตัวอย่างจะเห็นว่าแมวสามสีมีปฏิกริยาต่างๆ อย่างเห็นได้ชัดทันทีที่กอกซิดเริ่มตีเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” แม้แมวสามสีจะฟุ้งกระโจนไปที่ประตูอย่างรวดเร็วทันทีที่ได้ฟังเสียงเพลง แต่การกระทำเช่นนั้นทำไปด้วยความตกใจโดยสัญชาตญาณธรรมชาติที่เมื่อได้ฟังอะไรที่ไม่เข้าหูแล้วก็ต้องรีบหนีห่างออกไปจากสถานที่นั้น แต่เมื่อแมวสามสีพบว่าประตูล็อกอยู่ แมวสามสีจึงตั้งสติและรู้ว่าตัวเองพลาดที่ตกเป็นเหยื่อให้กอกซิดอย่างเหลือทนเช่นนี้ แมวสามสีไม่อาจฟังอยู่นิ่งๆ และมีอาการทวนทวยาย ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้กอกซิดรู้สึกสนุกมากขึ้นและใส่อารมณ์ไปกับดนตรีขณะที่คุณปฏิกริยาของแมวสามสีไปด้วยโดยไม่รู้ตัว ด้วยเหตุนี้เองทำให้กอกซิดได้ฝึกซ้อมควบคู่ไปกับการใส่อารมณ์ไปกับการเล่นดนตรีซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ผู้อำนวยการเพลงเคยบอกให้กอกซิดว่าเขาขาดทักษะในการใส่อารมณ์ให้คล้อยตามไปกับดนตรี

โอทซูกะ ทัซึเนกิ (Otsuka Tsuneki : 大塚常樹) กล่าวว่า ชื่อเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” มีความหมายแฝงอยู่ 3 ประการ ประการแรกคือ การเป็นดนตรีที่รุนแรง ประการที่ 2 คือ เป็นดนตรีที่กอกซิดเลือกเพราะต้องการให้เกี่ยวข้องกับแมวและเสือซึ่งเป็นพวกสัตว์ตระกูลแมวด้วยกัน ประการที่ 3 คือ โดยปกติแล้วกอกซิดเป็นเพียงตัวประกอบในวงดนตรี ดังนั้นดนตรีที่ไม่ได้เป็นแนวคลาสสิก เช่นนี้มักจะใช้สีเป็นดนตรีประกอบภาพยนตร์ แต่สำหรับเรื่องนี้แล้วสิ่งที่สำคัญก็คือ อากัปกริยาของแมวที่แสดงออกมาประกอบกับดนตรี ที่มีทั้งอาการ “หูตาหน้าผาก หมวดตรงปากและจมูกเปล่งเป็นประกาย” บ้าง “กระโจน” บ้าง “ออกวิ่งไปรอบๆ” บ้าง นั่นเอง เนื่องจากอากัปกริยาเหล่านี้ ทำให้กอกซิดซึ่งเดิมที่ยังขาด “การแสดงอารมณ์” และ “ความรู้สึก” เวลาที่แสดงเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ได้แสดงสิ่งเหล่านี้ออกมา<sup>14</sup>

<sup>13</sup> 宮沢賢治、『ゼロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、(東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行)、p.25-26.

<sup>14</sup> 大塚常樹、『ゼロ弾きのゴーシュ』-ゼロ弾きがソロ弾きになる物語-、国文学 解釈と鑑賞 第65巻2号、(東京：至文堂 平成12年2月1日発行)、p.88.

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับโอทซูกะ ทซุเนกิ (Otsuka Tsuneki : 大塚常樹) เนื่องจากเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” เป็นดนตรีที่มีความรุนแรง ดังนั้นการที่ก๊อชเล่นเพลงนี้เป็นการทดสอบความอดทนของแมวสามสีและยังทำให้ได้เห็นปฏิกริยาต่างๆ ของแมวสามสีซึ่งทำให้ก๊อชรู้สึกสนุกสนานไปกับ การที่ได้เห็นเช่นนั้นและยังไปกระตุ้นให้ก๊อชได้ฝึกซ้อมดนตรีอย่างคลั่งคลั่งมีพลังมากขึ้นเนื่องจากได้ ปลดปล่อยอารมณ์ร้ายไปพร้อมกับการเล่นดนตรีที่มีจังหวะรุนแรง

เกี่ยวกับการปลดปล่อยอารมณ์ร้ายของก๊อชนี้ ชะมะอะ เค็นจิ (Yamada Kenji : 山田兼士) ได้กล่าวไว้ว่า ในความเป็นจริงแล้ว ก๊อชนั้นทำให้แมวสามสีและนกูกิกลายเป็นฝ่ายรองรับอารมณ์ด้วยการ “กระต๊อบเท้าวาดเหมือนที่ผู้อำนวยการเพลงทำเมื่อตอนกลางวัน”<sup>15</sup>

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับชะมะอะ เค็นจิ (Yamada Kenji : 山田兼士) ว่าแมวสามสีกลายเป็นฝ่ายที่เป็นที่รองรับอารมณ์ของก๊อชเพราะก๊อชทำกับแมวสามสีเหมือนกับที่ก๊อชถูกกระทำจาก ผู้อำนวยการเพลงเมื่อตอนกลางวัน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วแมวสามสีจึงต้องใช้ความอดทนอดกลั้นเป็น อย่างสูงในการรองรับอารมณ์ร้ายของก๊อชและแมวสามสีก็ไม่ได้เก็บเอาอารมณ์นั้นมาอัดอั้นไว้ ภายในใจของตนเองเหมือนกับก๊อชและไม่ได้ไประบายอารมณ์กับใครที่ไหนอีก แสดงให้เห็นถึง การมีความอดทนอดกลั้นของแมวสามสีเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ถูกกดดัน

แม้แมวสามสีจะรู้ว่าถูกก๊อชกลั่นแกล้งจนต้องเจ็บตัวโดยการวิ่งชนประตูหลายครั้ง เพราะก๊อชไม่ยอมเปิดประตูที่ล็อกไว้เสียทีแถมยังเอาไม้ขีดมาจุดไฟที่ลิ้นของมันอีกด้วย แต่แมว สามสีก็ไม่ได้ถือโทษโกรธก๊อช เมื่อหมดหน้าที่ในการช่วยให้ก๊อชได้ปลดปล่อยอารมณ์ออกมาแล้ว แมวสามสีก็วิ่งหนีไปโดยไม่คิดแค้นใจหรือแค้นใจมากต่อก๊อชเพื่อเป็นการแก้แค้นแต่อย่างใด ซึ่ง แตกต่างจากแมวป่าในเรื่อง “ภักตาคารบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten : 「注文の多い 料理店」) ที่ต้องการลงโทษสุภาพบุรุษหนุ่มทั้งสองเนื่องจากพวกเขาชอบล่าสัตว์ แมวป่าจึงคิด แก้แค้นแทนสัตว์ป่าและสั่งสอนสุภาพบุรุษหนุ่มทั้งสองด้วยการสร้างภักตาคารแบบฝรั่งเพื่อเป็นกับ ดักล่อให้เข้าไปพบกับแมวป่าที่กำลังรอกินอยู่ข้างใน

#### 4.2.2 มีเจตนาดีต่อส่วนรวม

แมวสามสีรู้ว่าก๊อชเป็นนักดนตรีที่เล่นดนตรีได้แย่มากที่สุดในวงดนตรีดาวพระศุกร์และเป็น ตัวถ่วงคนอื่นๆ ในวงดนตรีเนื่องจากผู้อำนวยการเพลงต้องบอกให้หยุดเล่นบ่อยๆ เพราะก๊อชเป็นตัว ดันเหตุ ด้วยความมีเจตนาดีต่อส่วนรวม แมวสามสีจึงมาหาก๊อชเพื่อช่วยให้ก๊อชเล่นดนตรีได้ดีขึ้น เข้ากับการเล่นของนักดนตรีคนอื่นๆ ได้ ทำให้การแสดงของวงเป็นไปได้ด้วยดีและทำให้ผู้ชมได้รับ ความเพลิดเพลินจากเสียงดนตรีอันไพเราะ การมาเยี่ยมก๊อชของแมวสามสีในคืนนั้นมีประโยชน์ต่อ ก๊อชและส่วนรวมมาก เนื่องจากก๊อชได้นำเอาเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ที่เคยสืให้แมวสามสีฟังมา

<sup>15</sup> 山田兼士、「ゼロ弾きのゴーシュ」他者としてのゴーシュ、あるいは虚構の生成 『宮沢賢治・第六号』、(東京：1986年11月1日発行)、p.26.

เล่นเดี่ยวเชลโลให้ผู้ชมฟัง และเมื่อเขาได้นึกถึงปฏิริยาของแมวสามสีในคืนนั้นก็ยิ่งทำให้เขายิ่งใฝ่  
 อารมณ์ให้คล้อยตามกับลีลาจังหวะที่ลีลาเชลโลมากขึ้น ทำให้ผู้ชมตั้งอกตั้งใจฟังกันอย่างเงียบกริบ  
 และประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

「さあ出て行きたまえ。」

藥長がいきました。みんなもセロをむりにゴーシュに持たせて扉をあ  
 けると、いきなり舞台へゴーシュを押し出してしまいました。ゴーシュがその  
 穴のあいたセロをもってじつに困ってしまって舞台へ出ると、みんなはそら見  
 るというように一そうひどく手をたたきました。わあと叫んだものもあるよう  
 でした。

「どこまでひとをばかにするんだ。よし見ている。インドの虎狩りをひ  
 いてやるから。」

ゴーシュはすっかり落ちついて舞台のまん中へ出ました。

それからあのねこのきたときのようにまるでおこったぞうのような勢  
 いで虎狩りをひきました。ところが聴衆はしいんとなつて一生けんめい聞いて  
 います。ゴーシュはどんどんひきました。ねこがせつながつてぱちぱち火花  
 を出したところも過ぎました。扉へからだをなんべんもぶつつけたところも過  
 ぎました。

曲が終るとゴーシュはもうみんなの方などは見もせず、ちょうどその  
 ねこのようにすばやくセロをもって薬屋へにげこみました。すると薬屋では  
 藥長はじめ仲間がみんな火事にでもあつたあとのように目をじっとしてひっ  
 そりとすわりこんでいます。<sup>16</sup>

“เร็ว...ออกไป” ผู้อำนวยการเพลงสั่ง

ทุกคนชักเยอให้กอลเชลโล เปิดประตูให้แล้วค้นกอลให้ออกไปปรากฏตัวที่เวทีจนได้ กอล  
 ตะฉิตตะขวงที่ถือเชลโลมีรูขี้ผึ้ง ผู้คนปรบมือดังลั่นเหมือนประหนึ่งจะพูดว่า “ดูนั่นซิ” บางคนถึงกับร้องตะโกน  
 ก็มี

“จะดูถูกกันไปถึงไหนกันนะ ตีละ คอยดู จะเล่นไล่ล่าเสือในอินเดียให้ฟังซะเลย” กอลตั้งสติเดิน  
 ออกไปกลางเวที แล้วก็เริ่มเล่นเพลงไล่ล่าเสือด้วยพลังซางพิโร เหมือนเมื่อคืนที่เจ้าแมวหง่าวมาหา ผู้ฟังตั้งใจฟัง  
 เงียบกริบ กอลเล่นต่อเนื่องอย่างมั่นคง เล่นตอนที่แมวเหมียวมันอีกอจจนเกิดประกายไฟเปรี้ยวๆ และแล้วก็เล่น  
 ต้องที่เจ้าแมวหง่าวฟังแล้วต้องโจนเข้ากระทกประตุนับครึ่งไม่วาน

พอกอลเล่นไปจนจบ เขาคว่าเชลโลวิ่งเตลิดกลับห้องคนตรีอย่างรวดเร็วเหมือนเจ้าหง่าว ไม่ยอมหันไป  
 ดูหน้าคนดูเลย ที่ในห้องคนตรีกอลเห็นทุกคนตั้งแต่ผู้อำนวยการเพลงมาจนเพื่อนนักคนตรีในวง นิ่งนิ่งจ้งจ้งตาตื่น  
 จ้องเขาราวกับเห็นไฟไหม้

<sup>16</sup> 宮沢賢治、『セロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、(東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行)、p. 46-47.



จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าเมื่อถึงสถานการณ์ค้ำขันที่ผู้ชมเรียกร้องให้มีการแสดงดนตรีอีกเนื่องจากความประทับใจในการแสดง และผู้อำนวยการเพลงก็เป็นคนสั่งให้ก๊อชออกไปแสดงเดี่ยวโดยไม่มีการเตรียมการล่วงหน้ามาก่อน ทำให้เป็นการลำบากที่จะตัดสินใจเลือกเพลงที่จะเล่นให้ผู้ชมรู้สึกประทับใจเหมือนกับการแสดงที่เพิ่งจบไป อีกทั้งก๊อชก็รู้สึกว่่านี่อาจจะเป็นการดูถูกเนื่องจากผู้อำนวยการเพลงรู้ว่าตัวเองเป็นนักดนตรีที่มีมือแม่ที่สุดในวงแต่กลับให้ออกไปแสดงเดี่ยว ก๊อชจึงเกิดความรู้สึกเหมือนกับคืนที่ได้เจอกับแมวสามสี เขายังจำปฏิริยาของแมวสามสีที่มีต่อเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ได้ ก๊อชจึงอยากทำให้ทุกคนเป็นเหมือนแมวสามสีในคืนนั้น เพื่อจะได้ไม่มีใครมาตอกย้ำซ้ำเติมเขาอีก

เกี่ยวกับเรื่องนี้โอทซูกะ ทัซึเนกิ (Otsuka Tsuneki : 大塚常樹) ได้กล่าวไว้ว่า ในวันจริงที่มีการแสดงดนตรี ก๊อชสีเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ในตอนที่ผู้ชมเรียกร้องให้มีการแสดงอีก ก๊อชบรรเลงดนตรีเดี่ยวไปพร้อมๆ กับการนี้ถึงอาการของแมวอย่างมีชีวิตชีวา คนตรีของก๊อชนั้นกลายเป็นอาการของเสือที่มีชีวิตชีวาเป็นที่น่าชื่นชมยิ่งในการสื่อสารกับผู้ชม<sup>17</sup>

ผู้วิจัยเห็นด้วยกับโอทซูกะ ทัซึเนกิ (Otsuka Tsuneki : 大塚常樹) อาจกล่าวได้ว่าเจตนาดีของแมวที่มีต่อส่วนรวมนั้น เริ่มจากการแสดงปฏิริยาอันน่าขบขันของแมวตอนที่ก๊อชเล่นเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ให้ฟัง เพื่อให้ก๊อชจำภาพเหตุการณ์เหล่านั้นจนคิดตา และเมื่อถึงคราวที่ก๊อชต้องออกไปแสดงดนตรีจริงบนเวที จะได้นึกถึงตอนที่เล่นดนตรีให้แมวฟัง และหวังว่าจะเล่นได้ดีกว่าเดิม เนื่องจากคืนต่อๆมาก๊อชได้ฝึกทักษะทางด้านดนตรีจากสัตว์ชนิดอื่นๆ ด้วย ทำให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

เกี่ยวกับเจตนาดีของแมวที่ต้องการทำให้ก๊อชจดจำเหตุการณ์ในคืนนั้นที่ก๊อชได้เล่นดนตรีให้แมวสามสีฟัง เพื่อให้ก๊อชเล่นดนตรีต่อหน้าผู้ชมได้อย่างมั่นใจเหมือนกับตอนที่เล่นให้แมวสามสีฟังในคืนนั้น เซะโตะ อิคุโกะ (Seto Ikuko : 瀬戸郁子) กล่าวว่า การที่ได้สี่เชลโลต่อหน้าแมวมาแล้วทำให้เมื่ออยู่บนเวทีก๊อชจึงทำเหมือนสี่เชลโลกับแมว ซึ่งก๊อชเองก็คิดเช่นนั้น แต่ในความเป็นจริงก็ไม่มีแมวอยู่ที่นั่น แมวได้ออกมาจากกันบังหัวใจของก๊อชและ “โอบแน่นเข้าไปในคางหมู้าแฝก” ในใจของก๊อชที่เริ่มคิดว่าคืนนี้รู้สึกแปลกๆ นั้น เขาคิดถึงปฏิริยาของแมวและรู้สึกสนุกอยู่คนเดียว เรียกได้ว่า ก๊อชได้แยกตัวเองออกไปเพียงลำพังคนเดียว ดังนั้นจึงไม่ได้ยินเสียงก้องใดๆ ที่สะท้อนกลับมา “การเดินระบำของแมว” ได้ให้แบบฉบับที่มีความหมายมาก ด้วยการยกเพลงที่แท้จริงคือ “ล่าเสือในอินเดีย” ขึ้นมา หรือจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เพลง “ล่าเสือในอินเดีย” นั้น กล่าว

<sup>17</sup>大塚常樹、『ゼロ弾きのゴージュ』-ゼロ弾きがソロ弾きになる物語-、国文学 解釈と鑑賞 第65巻2号、(東京：至文堂 平成12年2月1日発行)、p.90.

ได้ว่าสำหรับกوخแล้วทำให้เขาได้กลายเป็นอีกคนหนึ่งอย่างสมบูรณ์ นั่นคือ “แมว” ได้กลายเป็น “เสือ”<sup>18</sup>

ผู้วิจัยคิดว่า เซะ โตะ อิคุโกะ (Seto Ikuko : 瀬戸郁子) ต้องการจะสื่อว่า แมวกับกوخนั้นเหมือนกัน ก็คือ ในตอนที่ซอมคนตรีอยู่นั้นคงก็ไม่เอาไหน กอชยังเล่นดนตรีได้ไม่ดีนักเนื่องจากคืนที่เล่นดนตรีให้แมวฟังนั้นเขายังไม่ได้รับคำชี้แนะเรื่องการฝึกทักษะที่ยังบกพร่องอยู่ในด้านอื่นๆ จากสัตว์ชนิดอื่นๆ ที่มาเยี่ยมเขาในคืนต่อๆ มาหลังแมวสามสี ส่วนแมวสามสีเองแม้จะเป็นผู้ขอให้กوخเล่นดนตรีให้ฟังและมีความอดทนอดกลั้นในการเป็นที่รองรับอารมณ์ของกوخแล้ว แต่ด้วยความตกใจง่ายซึ่งเป็นลักษณะตามธรรมชาติของแมวทำให้แมวสามสีไม่ทันได้ตั้งตัวเมื่อได้ฟังดนตรีที่มีความรุนแรงของกوخ จนเกิดปฏิกิริยาต่างๆ ในร่างกายตามมา แต่เมื่อวันเวลาผ่านไปจนถึงวันแสดงจริง และกوخได้รับการชี้แนะให้ฝึกทักษะที่ขาดตกพร่องให้ดีขึ้นเรียบร้อยแล้ว ทั้งตัวกوخเองและแมวซึ่งตอนนี้ได้อยู่ในใจของกوخไปแล้วต่างก็ถ่ายทอดอารมณ์และการแสดงออกมาได้อย่างประทับใจผู้ชม ทำให้ “แมว” ซึ่งอยู่ในใจกوخได้กลายเป็น “เสือ” ไปตามเพลงจริงๆ และทำให้กوخเล่นได้ดีมากจนเป็นที่ประทับใจต่อทุกคน ราวกับเปลี่ยนจากสิ่งที่กำลังเฝ้าอยู่ไปสู่การเป็นสิ่งที่ตีกว่า

ผู้วิจัยเห็นว่า ปฏิกิริยาอันน่าขบขันของแมวสามสีในคืนนั้นอาจเป็นไปด้วยความตั้งใจของแมวสามสีที่ทำให้ดูทुरนทุรายเกินความเป็นจริง อีกทั้งรู้ว่าเมื่อแสดงปฏิกิริยาเช่นนั้นออกไปแล้วจะทำให้กوخรู้สึกสนุกและยังใส่อารมณ์กับการตีเชลโล่มากยิ่งขึ้น อีกทั้งทำให้ภาพของแมวสามสียังติดอยู่ในใจของกوخและกوخได้นำมาใช้ประโยชน์ในสถานการณ์ที่คับขันเช่นนี้ได้ จึงนับว่าการมาเยี่ยมของแมวสามสีและสิ่งที่แมวสามสีได้ทำลงไปนั้นเป็นการแสดงถึงความมีเจตนาดีต่อกوخและส่วนรวมอย่างแท้จริง

#### 4.2.3 มีความรู้ในเรื่องดนตรี

จากพฤติกรรมของแมวสามสีที่มาเยี่ยมกوخ และขอร้องให้เขาเล่นดนตรีให้ฟัง อาจอนุมานได้ว่า แมวสามสีรู้ว่ากوخขาดทักษะการเล่นดนตรีในด้านใดบ้างและควรฝึกทักษะนั้นตามลำดับก่อนหลังอย่างไร ดังนั้นมันจึงแบ่งหน้าที่กับสัตว์ชนิดอื่นๆ มาช่วยฝึกทักษะให้กوخตามลำดับ แมวสามสีรู้ว่าการฝึกทักษะด้านการแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกไปพร้อมกับการเล่นดนตรีเป็นทักษะที่สำคัญมากและผู้อำนวยการเพลงก็ยังเคยบอกให้กوخรู้จักใส่อารมณ์ลงไปโนบทเพลงแต่กอกชก็ยังทำไม่ได้ แมวสามสีจึงมาเยี่ยมกอกชเป็นรายแรกก่อนสัตว์ชนิดอื่นๆ เพราะหากกอกชได้ฝึกทักษะในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในการแสดงได้แล้ว การฝึกในเรื่องอื่นๆ ก็จะเป็นไปอย่างง่ายดายขึ้น แมวสามสีใช้อุบายในการทำให้กอกชใส่อารมณ์ลงไปโนบทเพลง

<sup>18</sup> 瀬戸郁子、「ネコ」が「とら」になるとき 「ゼロ弾きのゴージュ」音楽論 『宮沢賢治・第十一号』、(東京: 洋々社 一九九二年一月二十日発行)、p.26.

แมวสามสีทำท่าใจเย็นเพื่อขู่ให้ก๊อชที่กำลังอารมณ์ไม่ดีอยู่ได้ปลดปล่อยออกมา ด้วยการขอให้เล่นเพลงที่โรแมนติกซึ่งขัดกับอารมณ์ความรู้สึกของก๊อช และอ้างว่าถ้าไม่ได้ฟังก๊อชเล่นดนตรีแล้วจะนอนไม่หลับ คังคัวอย่างต่อไปนี้

「先生、そう怒りになっちゃ、おからだにさわります。それよりシューマンのトロメライをひいてごらん下さい。きいてあげますから。」

「生意気なことをいうな。ねこのくせに。」

セロひきはしゃくにさわって、このねこのやつどうしてくれようとしばらく考えました。

「いやごえんりよはありません。どうぞ。わたしはどうも先生の音楽をきかないとねむれないんです。」

「生意気だ。生意気だ。生意気だ。」

ゴーシュはすっかりまっ赤になって、ひるま樂長のしたように足ぶみしてどなりましたが、にわかになんか変えていいました。

「ではひくよ。」

ゴーシュはなんと思ったか扉にかぎをかけて窓もみんなしめてしまい、それからセロをとりだしてあかしを消しました。すると外から二十日過ぎの月のひかりが屋のなかへ半分ほどはいつてきました。

「何をひくと。」

「トロメライ、ロマチックシューマン作曲。」

ねこは口をふいてすましていいました。

「そうか。トロメライというのはこういうのか。」<sup>19</sup>

“ไร้อาจารย์ ไม่น่าอย่าโกรธ เคี้ยวไม่สบาย เออ...อาจารย์ช่วยเล่นทรอเมอราซของรูนันท์หน่อยซี หง่าวจะฟังให้”

“อย่ามาพูดทะเลาะนะ รู้ตัวบ้างซิว่าเอ็งนะเป็นแมว”

ก๊อชเกรี้ยวกราด ในก็คิดว่าจะจัดการอย่างไรดีกับเจ้าแมวหง่าว

“น่าอาจารย์อย่ารีรอซักช้าอยู่เลยนะ ถ้าหง่าวไม่ได้ฟังดนตรีของอาจารย์ หง่าวนอนไม่หลับนะจะบอกให้”

“ไอ้หง่าว ไอ้ทะเล่ ทะเล่ ลั่น”

ก๊อชโมโหหน้าแดง กระตืบเท้าตวาดเหมือนที่ผู้อำนวยการเพลงทำเมื่อตอนกลางวัน แต่แล้วก็เปลี่ยนใจใจฉับพลันพูดว่า

“เฮ้ ลีก็สิวะ” ก๊อชพูดเหมือนคิดอะไรอยู่ แล้วก๊อชก็ได้ฤกษ์แจที่ประตู ปิดหน้าต่างทุกบาน หีบเชลโลออกมา ดับไฟในห้อง ในห้องมีเพียงแค่แสงจันทร์ข้างแรมที่ค่าที่ส่องเข้ามาสว่างเพียงครึ่งห้อง

“จะให้ลีเพลงอะไร”

“เอาเพลงฝัน ทรอเมอราซของรูนันท์ มันโรแมนติกดี” เจ้าหง่าวผิวปากเชิดหน้าตอบ

<sup>19</sup> 宮沢賢治、『セロひきのゴーシュ』新版・宮沢賢治童話全集8、（東京：株式会社岩崎書店、一九七九年九月二十日 第四刷発行）、p.24-25.

“เธอ ทรอเมอราลัยมัน โรแมนติกเธอ”

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นว่า แมวสามสีมีความรู้เรื่องดนตรีและรู้ว่าเพลงพื้นทรอเมอราลัยของซุมันน์เป็นเพลงที่โรแมนติก ทั้งๆ ที่ก๊อชเองก็ดูเหมือนจะไม่ว่าเพลงนั้นเป็นเพลงแบบไหน เนื่องจากเขาขาดอารมณ์ความรู้สึกกับบทเพลงต่างๆ ในตอนที่แมวขี้ว่าจะให้เล่นเพลงพื้นทรอมาลัยของซุมันน์ แมวสามสียังขีวปากเจดหน้าตอบเป็นการเตรียมอารมณ์ให้เข้ากับเพลงที่กำลังจะให้เล่นซึ่งเป็นบทเพลงที่โรแมนติก เป็นการบอกให้ก๊อชรู้ว่าผู้เล่นดนตรีควรจะอยู่ในอารมณ์แบบใด ผู้วิจัยเห็นว่าแมวสามสีมีความรอบคอบในการแสดงออกเป็นอย่างเนบเนียนและทำให้ก๊อชซึ่งเป็นผู้ถูกฝึกสอนได้รับการซึบซับเข้าไปโดยไม่รู้ตัว

#### 4.3 ลักษณะภายนอกและการแต่งกายของตัวละครแมว

ตัวละครแมวนอกจากจะมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีความยุติธรรมแล้ว ลักษณะภายนอกก็มีส่วนส่งเสริมให้บุคลิกลักษณะของตัวละครแมวเป็นที่น่าเชื่อถือว่าเป็นผู้ผดุงความยุติธรรม

ลักษณะภายนอกของแมวสามสีตามที่บรรยายในเรื่องนี้ มีลักษณะดังนี้คือ เป็นแมวตัวผู้สามสีตัวโต และไม่ได้บรรยายอะไรมากเป็นพิเศษนอกเหนือจากนี้ การที่ผู้เขียนสร้างให้แมวสามสีมีลักษณะรูปร่างใหญ่โตอาจอนุมานได้ว่าต้องการแสดงว่า แมวสามสีตัวนี้เป็นแมววัยโตเต็มที่แล้วและมีประสบการณ์มากพอที่จะรู้ว่าควรให้การช่วยเหลือก๊อชอย่างไร ไม่ใช่เป็นเพียงลูกแมวที่ไร้เดียงสาและไม่รู้จักกาลเทศะ แมวสามสีตัวนี้โตพอที่จะรู้ว่าควรจะปลอบใจผู้ที่กำลังท้อแท้ใจอย่างไร อีกทั้งยังมีความรู้และทักษะในเรื่องดนตรี และรู้ว่าผู้อำนวยการเพลงกำลังมีอคติกับก๊อชอยู่ ซึ่งตนควรที่จะยื่นมือให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความยุติธรรม ทำให้ก๊อชได้มีโอกาสในการทบทวนทักษะพื้นฐานของดนตรีอีกครั้ง การที่เป็นแมวสามสีนั้นอาจเป็นเพราะต้องการบอกว่าเป็นแมวธรรมดาที่คลุกคลีอยู่กับคนในเมืองหรือตามชนบท ไม่ใช่เป็นแมวชนิดเดียวกันกับแมวป่าที่อยู่ในป่า และเป็นแมวนำโชค

เกี่ยวกับแมวสามสีตัวผู้นี้ ในสารานุกรมภาพของญี่ปุ่น (Illustrated Encyclopedia : 大図典 view) ได้กล่าวไว้ว่า แม้แต่ในยุคหลังสมัยใหม่ไปแล้วก็ยังเป็นที่เล่าขานกันว่า แมวสามสีตัวผู้ นั้นหายาก หากนำแมวนี้ลงเรือออกมหาสมุทรก็จะทำให้สามารถกลับมาได้อย่างปลอดภัย<sup>20</sup>

ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าสาเหตุที่ตัวละครในเรื่องนี้เป็นแมวสามสีก็อาจจะมาจากการที่คนญี่ปุ่นเห็นว่าเป็นแมวที่เกี่ยวกับโชคลางและมีคุณประโยชน์ และแมวสามสีก็ได้นำโชคมาให้ก๊อช

<sup>20</sup> 梅棹忠夫 他、ネコ | 猫 ニホンネコについて『Illustrated Encyclopedia 大図典 view』、(東京：講談社 1984年10月15日)、p.1166.

ด้วยการช่วยให้กอลเล่นดนตรีได้ดีขึ้นและได้รับความยุติธรรมจากผู้อำนวยการเพลง อีกทั้งเป็นที่ชื่นชมของสมาชิกในวงและบรรดาผู้ชม

แม้ลักษณะภายนอกของแมวสามสีในเรื่องนี้จะมีการกล่าวถึงในเรื่องเพียงเล็กน้อย แต่ลักษณะเช่นนี้ของแมวจัดว่าเป็นแมวที่มีลักษณะดีเนื่องจากตัวโตและมีสีสวยคือมีสามสี ทำให้ผู้อ่านจินตนาการถึงแมวสามสีที่มีหน้าตาน่ารักแม้จะถูกกลั่นแกล้งจนเกิดประกายไฟที่หนวด ปากและจมูกและมีปฏิกิริยาต่างๆ ที่น่าตกชบขันเมื่อได้ฟังดนตรีของกอล จนกอลเองก็ยังคงจำปฏิกิริยาต่างๆ ของแมวสามสีครึ่งอยู่ในใจตลอดแม้เวลาจะผ่านไปหลายวันก่อนวันจริงที่มีการแสดงดนตรี

## 5. อิทธิพลของแมวที่มีต่อตัวละครอื่นในเรื่อง

แมวสามสีในเรื่อง “กอลนักเซลโล” มีอิทธิพลตัวละครเอกคือกอล ดังนี้

### 5.1 อิทธิพลของแมวสามสีต่อกอล

#### 5.1 อิทธิพลของแมวสามสีต่อกอล

แมวสามสีทำให้กอลเล่นดนตรีได้ดีขึ้น ช่วยทำให้กอลได้ฝึกการรู้จักใส่อารมณ์และความรู้สึกลงไปบนบทเพลง การมาเยี่ยมของแมวในคืนนั้นทำให้กอลได้ฝึกทักษะพื้นฐานในการเล่นดนตรีด้านอื่นๆ ในคืนต่อๆ มา เช่น การฝึกโน้ตดนตรีโคเรมีฟาจากนกกุกู การรู้จักบพร่องของเครื่องดนตรีจากลูกทฤษฎี และการฝึกการเล่นดนตรีตามคำร้องขอจากผู้ฟังจากแม่ลูกหนูนา

นอกจากนี้ปฏิกิริยาของแมวสามสีที่ได้ฟังดนตรีจากกอลในคืนนั้นทำให้กอลจดจำความรู้สึกสนุกสนานในขณะที่เล่นดนตรีและได้ระบายอารมณ์ความรู้สึกลงไป ทำให้กอลเลือกเพลง “ล่าเสือในอินเดีย” ไปเคียวเซลโลให้ผู้ชมฟังในวันจริงของการแสดงดนตรีจนเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ชม เพื่อนนักดนตรีร่วมวง และผู้อำนวยการเพลงเป็นอย่างมาก เขาได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีจากแมวสามสี ได้รับการยอมรับจากผู้ชม และคำชมจากผู้อำนวยการเพลง ถือเป็นความประสบความสำเร็จในการแสดงดนตรีและประสบความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีที่เล่นดนตรีได้เก่ง ซึ่งแตกต่างไปจากก่อนหน้านี้ที่เขาถูกมองในแง่ลบว่าเป็นนักดนตรีที่เล่นได้แย่มากในวง จึงนับได้ว่า แมวสามสีมีอิทธิพลต่อกอลเป็นอย่างยิ่ง

## 6. การสื่อถึงสภาพสังคมที่ขาดความยุติธรรมในสมัยนั้น

ในช่วงปี 1930 ที่มีชะงว่ะ เค็นจิแต่งเรื่องนี้ขึ้น เป็นช่วงหลังจากที่ญี่ปุ่นได้รับวัฒนธรรมตะวันตกและมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตประจำวันและวิถีชีวิตที่เรียกว่ายุคสมัยใหม่แล้ว

คนญี่ปุ่นเริ่มคุ้นเคยกับการใช้ชีวิตที่เน้นการออกไปแสวงหาความบันเทิงจากนอกบ้านตามสถานที่ชุมนุมชนต่างๆ เช่น โรงภาพยนตร์ ย่านการค้า เป็นต้น

กوخ ตัวละครเอกในเรื่องนี้ได้รับอิทธิพลจากความเป็นสมัยใหม่ด้วย โดยจะเห็นได้จาก การที่เขาใช้ชีวิตเป็นนักดนตรี เครื่องดนตรีที่เขาใช้ก็เป็นเครื่องดนตรีของตะวันตก โรงภาพยนตร์ ในเมืองที่เขาใช้ฝึกซ้อมและแสดงดนตรีก็ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตกเช่นกัน กิจกรรมของผู้ชมที่เข้ามาฟังดนตรีในโรงภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงก็เป็นค่านิยมในสมัยนั้นที่รับมาจากวัฒนธรรมของตะวันตก ในสมัยนั้นผู้คนมักเดินทางเข้ามาทำงานในเมืองกันเป็นจำนวนมาก โดยคนส่วนใหญ่มีบ้านหรือที่พักอาศัยอยู่นอกเมือง นะริตะ ริวอิชิ (Narita Ryuichi : 成田龍一) เขียนถึงเรื่องนี้ไว้ในหนังสือรวมประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น (Nihonzenshi (Japan kuronikku) : 『日本全史 (ジャパ・クロニク)』) ว่า ตั้งแต่ช่วงปี 1910 จนถึงช่วงปี 1920 นั้น มีประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ในเมืองใหญ่หลายแห่งของญี่ปุ่น เนื่องจากการเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของการทำอุตสาหกรรมในเมือง ในส่วนของโตเกียวในปี 1925 มีประชากรอาศัยในแถบชานเมืองเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่าของประชากรที่อาศัยอยู่ในเมือง เมื่อการพัฒนาของเมืองเป็นไปเช่นนี้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในการใช้พื้นที่ โดยเกิดการแบ่งให้ในบริเวณที่มีการทำไร่ในแถบชานเมืองเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย และให้ในเมืองเป็นแหล่งสรรพสินค้าและการพาณิชย์<sup>21</sup>

กอกซ์เช่นเดียวกัน วิถีชีวิตของกอกซ์สื่อให้เห็นถึงสภาพของสังคมในสมัยนั้นที่ประกอบอาชีพในเมือง พร้อมกับทำไร่ในบริเวณบ้านของตนไปด้วย เนื่องจากคนญี่ปุ่นในสมัยนั้นแม้จะอาศัยอยู่แถบชานเมือง แต่ก็เข้าไปทำกิจกรรมต่างๆ ภายในเมือง และยังคงต้องทำเกษตรกรรมหาเลี้ยงชีพไปด้วย

นอกจากนี้ นะริตะ ริวอิชิ (Narita Ryuichi : 成田龍一) ยังกล่าวถึงสภาพสังคมในสมัยนั้นไว้อีกว่า ชนชั้นกลางในเมืองนั้นได้รับวัฒนธรรมสมัยใหม่ (Modernism) มาจากวัฒนธรรมของอเมริกา สังคมเมืองได้รับอิทธิพลในหลายๆ ด้าน เช่น ในช่วงปี 1920 มีการไว้ทรงผมสั้น การใส่เสื้อผ้าแบบตะวันตกของทั้งผู้ชายและผู้หญิงยุคใหม่ มีการแสดงกิจกรรมต่างๆ บนเวที ภัตตาคารเล็กๆ และห้องนันทนาการสำหรับการเดินราที่เต็มไปด้วยแสงสี เป็นต้น ทำให้เกิดวัฒนธรรมการสร้างแหล่งบันเทิงต่างๆ เกิดขึ้นมาใหม่ในยุคนั้น รวมถึงการฉายภาพยนตร์และสถานที่แสดงดนตรีเพื่อความบันเทิงใจด้วย<sup>22</sup>

เนื่องจากสภาพสังคมในสมัยนั้นมีค่านิยมดังที่นะริตะ ริวอิชิ (Narita Ryuichi : 成田龍一) กล่าวไว้ข้างต้น ตัวละครแมวเป็นตัวละครสำคัญตัวหนึ่งในเรื่องที่ทำให้กอกซ์สามารถเดิมเต็ม

<sup>21</sup> 成田龍一、『日本全史 (ジャパ・クロニク)』、(東京：講談社 1992年1月30日 第3刷発行)、p. 1026.

<sup>22</sup> 成田龍一、『日本全史 (ジャパ・クロニク)』、(東京：講談社 1992年1月30日 第3刷発行)、p. 1026.

ความต้องการของตนเองให้เป็นนักดนตรีที่เป็นที่ยอมรับของสังคมในยุคสมัยนั้น เหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่าชนชั้นกลางในยุคสมัยนั้นมีบทบาทในสังคมเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่กอชต้องการที่จะอยู่ในกลุ่มชนชั้นกลาง ได้อย่างสง่างาม่าเสียจึงไม่ใช่เรื่องแปลกในสังคมยุคนั้น แต่การปรับวิถีชีวิตในหลายๆ อย่างเป็นเรื่องที่ยาก เขาอาจจะไม่มีทุนทรัพย์หรือเวลามากพอที่จะจ้างให้ใครมาฝึกซ้อมดนตรีเป็นพิเศษเพื่อให้เล่นดนตรีได้เก่งเท่าเทียมกับสมาชิกคนอื่นๆ ในวงได้ทันภายในเวลาเพียงแค่ 10 วัน แมวสามสีในเรื่องนี้จึงมีบทบาทในการช่วยเหลือให้กอชได้แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าเช่นนี้ได้ทันเวลาเพื่อให้เขาอยู่ในสังคมในสมัยนั้นได้โดยไม่ถูกดูถูกเหยียดหยามในเรื่องฝีมือการเล่นดนตรีอีกต่อไป

นอกจากนี้ตัวละครแมวสามสีเองก็ยังสื่อถึงความเป็นชนชั้นกลางเช่นกัน โดยจะเห็นได้จากแมวสามสีมีความรู้ในเรื่องดนตรี และแนวเพลงในยุคนั้น เนื่องจากชนชั้นกลางในยุคนั้นมักแสวงหาความรื่นเริงบันเทิงใจต่างๆ แบบตะวันตก

หลังจากญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลของตะวันตกเข้ามา ก็ได้มีการพัฒนาความเจริญทางด้านวัตถุเป็นอย่างมาก และให้ความสำคัญในเรื่องของการพักผ่อนหย่อนใจด้วยการแสวงหาความบันเทิงในเวลาว่างจากการทำงาน กอชตัวละครเอกในเรื่องนี้ซึ่งเป็นนักดนตรีจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการให้ความบันเทิงแก่ผู้คนในสังคม การเล่นดนตรีให้เป็นที่ชื่นชมและประทับใจผู้ชมนั้น จำเป็นต้องอาศัยการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี ตัวละครแมวสามสีมีส่วนช่วยให้กอชได้เล่นดนตรีได้ดีขึ้นจึงเท่ากับว่ามีส่วนช่วยในการสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้คนในสังคมด้วย ดังนั้นจึงถือว่าตัวละครแมวสามสีในเรื่องนี้ได้ให้ความสำคัญกับค่านิยมในยุคสมัยนั้นในเรื่องการดนตรี และสนับสนุนผู้ที่มีความขยันขันแข็งในการฝึกซ้อมดนตรีด้วยการเป็นผู้ชี้แนะและให้กำลังใจ การกระทำของแมวสามสีในเรื่องนี้ไม่ได้มีการตัดสินลงโทษใครเนื่องจากไม่มีใครทำสิ่งที่ไม่ดี แต่แมวสามสีในเรื่องนี้เป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้ที่ทำดีอยู่แล้วได้ดียิ่งขึ้นไปอีก เป็นการทำให้ผู้ที่ทำดีอยู่แล้วได้รับความยุติธรรมในผลของการกระทำของตนเองและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสังคม

## 7. สรุป

ในเรื่อง “กอนักเชลโล” มิยะสวะวะ เค็นจิ สร้างตัวละคร “แมว” ให้เป็นแมวสามสีที่มีความคุ้นเคยกับมนุษย์และไม่ได้อาศัยอยู่ในป่าแต่อยู่ในชุมชนเดียวกับมนุษย์ เป็นแมวที่ให้ความช่วยเหลือกอชซึ่งเป็นนักดนตรีที่แย่ที่สุดในวงดนตรีดาวพระศุภร์จนปรับปรุงทักษะในการเล่นดนตรีพร้อมทั้งแสดงอารมณ์ออกมาได้ และทักษะนี้ยังเป็นรากฐานในการฝึกทักษะด้านอื่นๆ ที่กอชยังขาดอยู่ แมวสามสีมีความปรารถนาดีกับกอชและต้องการที่จะปลอบใจและให้กำลังใจกอช แต่กลับถูกกอชเข้าใจผิดเนื่องจากกอชอารมณ์เสียที่อัดอั้นตันใจมาตลอดทั้งวันจากการถูกผู้อำนวยการตำหนิเมื่อตอนกลางวัน แมวสามสีจะถูกกอชกลั่นแกล้งเพื่อความสนุกและใช้เป็นทีระบาย

อารมณ์แต่แมวสามสีก็ไม่ได้ถือสาเพราะเข้าใจถึงสถานการณ์ของก๊อชเป็นอย่างดี ตัวละครแมวในเรื่องนี้ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการมีความอดทนอดกลั้น มีเจตนาดีต่อส่วนรวม และแสดงถึงการเป็นผู้ศรัทธาความยุติธรรมในทางอ้อม

ในวรรณกรรมเรื่องนี้บทบาทของแมวสามสีไม่ได้เน้นที่การเป็นผู้ศรัทธาความยุติธรรมนัก เนื่องจากไม่มีสถานการณ์ที่มีความลำเอียงหรือขาดความยุติธรรมในเรื่องอย่างชัดเจน อีกทั้งการศรัทธาความยุติธรรมนั้นเมื่อดูจากงานวรรณกรรมทั้ง 4 เรื่องที่ยกมาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ พบว่าส่วนใหญ่แมวที่มีหน้าที่ผู้ศรัทธาความยุติธรรมอย่างชัดเจนนั้นเป็นแมวที่อยู่ในป่าหรืออยู่ในโลกลับของมิยะสะวะ เค็นจิ หรือที่เรียกว่า “แมวป่า” มากกว่าแมวธรรมดา เช่น แมวป่าในเรื่อง “ลูกไอ้ก๊อชกับแมวป่า” (Donguri to yamaneko : 「どんぐりと山猫」) และแมวป่าในเรื่อง “ภัตตาคารบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten : 「注文の多い料理店」) ส่วนแมวธรรมดานั้นจะเห็นว่าจะไม่ได้แสดงออกถึงความยุติธรรมนัก เช่น แมวดำ แมวขาว แมวสามสี แมวลายเสือ และแมวเตาด่านในเรื่อง “สำนักงานแมว” (Neko no jimusho : 「猫の事務所」)

แมวสามสีในเรื่องนี้อาจแสดงออกถึงการเป็นผู้ศรัทธาความยุติธรรมโดยอ้อม นั่นคือ การที่แมวสามสีมาช่วยฝึกซ้อมทักษะดนตรีให้แก่ก๊อช เนื่องจากแมวสามสีรู้ว่าก๊อชถูกผู้อำนวยการเพลงว่ากล่าวเมื่อตอนกลางวันว่าก๊อชไร้อารมณ์ความรู้สึก ไม่สามารถแสดงอารมณ์โกรธหรือดีใจออกมาขณะเล่นดนตรีได้ และยังเล่นตามหลังนักดนตรีคนอื่น ๆ อยู่เรื่อย ผู้อำนวยการเพลงเองก็ไม่มีเวลามาสอนแล้ว เนื่องจากเหลือเวลาก่อนวันแสดงจริงอยู่น้อยเต็มที ด้วยเหตุนี้เอง จึงน่าจะกล่าวได้ว่า แมวสามสีเห็นว่าเป็นการไม่ยุติธรรมที่ผู้อำนวยการเพลงจะไม่ยอมสอนทักษะที่ก๊อชยังขาดตกบกพร่องให้ แม้เขาจะบอกก๊อชว่าควรปรับปรุงทักษะเหล่านั้นให้ดีขึ้น แต่เขาไม่ได้สอนโดยตรงว่าควรทำอย่างไรจึงจะแก้ไขปรับปรุงทักษะที่บกพร่องนั้นได้ โดยอ้างว่าไม่มีเวลาแล้ว และแสดงอารมณ์ฉุนเฉียวใส่ก๊อช อีกทั้งยังเปรียบเทียบก๊อชกับนักดนตรีคนอื่น การกระทำเช่นนี้ของผู้อำนวยการเพลงดูเหมือนเป็นความลำเอียงเพราะเน้นแต่ความผิดพลาดของก๊อชเพียงคนเดียว ทั้งที่มีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือ แมวสามสีจึงต้องออกมาทำหน้าที่แสดงความยุติธรรมโดยการเลือกที่จะมาหาก๊อชในคืนนั้น ไม่เลือกที่จะไปหานักดนตรีคนอื่นหรือไปช่วยฝึกซ้อมนักดนตรีคนอื่นที่อยู่วงดนตรีเดียวกันกับก๊อช เพราะมองว่าก๊อชไม่ได้รับความยุติธรรมจากผู้อำนวยการเพลง

ดังนั้น บทบาทของการเป็นผู้ศรัทธาความยุติธรรมของแมวสามสีในเรื่องนี้จึงแสดงออกมาในทางอ้อม โดยเน้นไปที่สาเหตุจากความลำเอียงของผู้อำนวยการเพลง ไม่ได้มีสาเหตุจากความขัดแย้งในสังคมหรือการที่ตัวละครถูกเอารัดเอาเปรียบเหมือนเรื่องอื่นๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ถึงอย่างไรก็ตาม ตัวละครที่เป็นสัตว์ตระกูลแมวส่วนใหญ่ก็ยังคงมีบทบาทที่จะทำให้ตัวละครอื่นๆ ในเรื่องเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น เรื่อง “ภัตตาคารบ้านแมวป่า” (Chuumon no ooi ryouriten : 「注文の多い料理店」) ที่แมวป่าลงโทษสุภาพบุรุษหนุ่มทั้งสองที่เข้ามาล่าสัตว์เพื่อความสนุกจนเกือบจะเอาชีวิตไม่รอดในป่า เรื่อง “ลูกไอ้ก๊อชกับแมวป่า”



(Donguri to yamaneko : 「どんぐりと山猫」) ที่แมวป่าทำให้อิชิโรรู้สึกดีใจที่ได้รับเกียรติให้  
มาเป็นผู้ช่วยในการพิจารณาพิพากษาคดีของลูกโอ๊ก และได้รับลูกโอ๊กทองคำกลับบ้านไปเป็นการ  
ตอบแทน การเปลี่ยนสีของลูกโอ๊กจากสีทองเป็นสีน้ำตาลธรรมดาเป็นการสอนให้อิชิโรรู้ว่าไม่ควร  
มองแต่เรื่องของวัตถุภายนอก เป็นต้น